

25. junij

TRETJA OBLETNICA SLOVENSKE DRŽAVE

GLAS SLOVENIJE: VSEM SLOVENCEM V DOMOVINI SLOVENIJI IN PO SVETU NAŠE ISKRENE ČESTIKE IN SPOROČILO

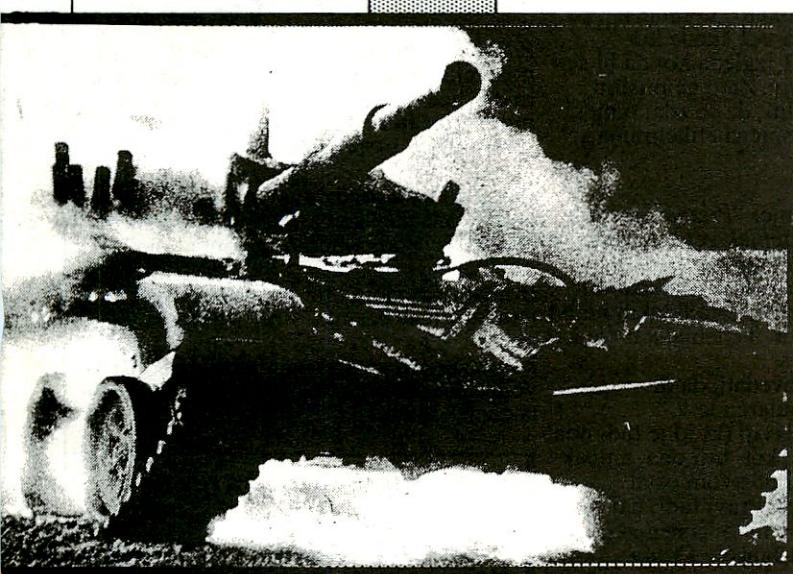
Je boj Slovencev danes dokončan?
Priznana nam je narodna država,
in dasi svet jo le težko priznava, je
danes njen resnični rojstni dan.

Premnogokrat je bil naš boj izdan,
zaman bilā nam pot v prostost krvava;
še zdaj se zlodej z nami poigrava,
nas v sponah rad zadržal bi Balkan.

In vendar davni sen se izpoljuje:
Evropa nam državo potrebuje
nihče je več preklicati ne more.

Nič več ne bo pred nami temne zore.
Pod varstvom demokratične Države
naj prosto bi volili si postave.
Rado Bordon

ENGLISH PAGE 11 FOR THE WHOLE FAMILY

26. junij

JLA napade Slovenijo ZAČETEK DESETNEVNE VOJNE

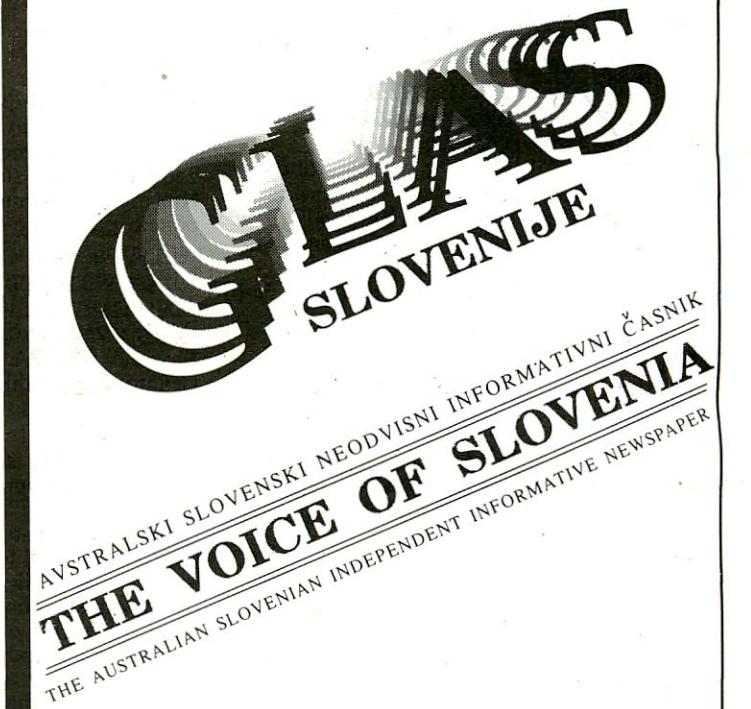
...Če bi Slovenija klonila in če bi Jugoslovanska armada uspešno zasedla mejne prehode ter letališča, bi bil to dokaz, da je mogoče s silo preprečiti pravico naroda do samoodločbe... Države se rojevajo v krvi. Tudi Sloveniji to, žal, ni bilo prihranjeno...

Janez Janša "Premiki"

...Vojna v Sloveniji je povzročila med vsemi nami (avstralskimi Slovenci) precej nemira, obenem pa nas je vzpodbudila k zahtevnim akcijam...

S.G. "Slovensko Pismo"

14-DNEVNIK
CENA \$ 2.00

LETO 2 / št. 29
22. JUNIJ / ROŽNIK 1994

POMEMBNI DATUMI JUNIJ

- *25/ 1991 - Dan državnosti RS
- *26/1991 - Napad Jugoslovanske armade na Slovenijo, začetek desetnevne vojne
- *27/1991 - ustanovitveno zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani; iz Avstralije petnajst delegatov

BITKA ZA SLOVENIJO se prične tudi v Avstraliji: svojo najpomembnejšo vlogo odigrajo SSK Avstralska slovenska konferenca in njeni Slovenski narodni sveti v Sydneyu, Melbournu, Canberri, Queenslandu in Adelaidi... v avstralskih medijih intervjuji s Slovenci ... pišejo se pisma, izdelujejo plakati, transparenti, zastave... vrstijo se demonstracije, komemoracije in molitve, obiski pri avstralskih politikih ... pristopi se k denarni nabirki za Slovenijo; rodni domovini podarimo 266, 875.00 avstralskih dolarjev...

Mnogi teritorialci in policisti so pri obrambi svoje domovine in najbližjih zavestno izpostavljeni svoje življenja, žrtvovali pa so jih:
Jernej Molan, Franc Uršič, Peter Petrič, Edvard Peperko, Vinko Repnik, Stanko Strašek, Robert Hvalc, Bojan Štumberger in Željko Ernoč. Desetnevna vojna v Sloveniji je terjala tudi civilne žrtve. Ob tretji obletnici naše tople misli!
Naj počivajo v miru!

BOMO PADLI NA IZPITU
POLITIČNE (NE) STRPNOSTI
TUDI AVSTRALSKI
SLOVENCI?

Danes je 15. junij, dan sv. Vida - Dan sprave. Dan, ko se ob Lipi sprave v Ljubljani že nekaj let srečujejo Slovenci različnih mišljenj in preteklosti. Politično spravo (strpnot) smo v Avstraliji razglasili ob ustanovitvi Avstralske slovenske konference v Sydneju, 28. julija 1990. Od takrat naprej se med seboj pogovarjamo in tudi skregamo: beli, modri, rdeči, bivši jugoslovansko orientirani in kakšni še ne vse... eni so si celo prijatelji in lepo sodelujejo, za druge ne bi bilo slabo, če bi to razglasitev negovali in jo izpopolnjevali - nekateri pa na novo sprejeli!

Osebno sem vanjo zvesto verovala in po petdesetih letih poslušanja ene strani, sem bila pripravljena prisluhniti drugi, vendar ne za ceno, da ima ta vedno in povsod in edini prav, saj se s tem končno izenačuje s tisto prvo in bi bila po tej filozofiji torej tudi ista kot prva.

Dr. Anton Trstenjak, duhovnik, psiholog, raziskovalec, avtor številnih znanstvenih in poljudnih knjig, je zadnje čase precej razburil slovenstvo. Ja, tudi pri nas. Refleksije na Trstenjakov intervju iz Slovenca, katerega prvi del smo ponatisnili v prejšnji številki in ga nadaljujemo danes, so bile med nami do sedaj različne, pač po različnih nazorih - ideoloških opredelitvah in miselnih tokovih: eni so ga odobravali, drugi ne! Na Trstenjakov intervju so tudi v Slovencu, v rubriki "Tako mislim" odgovorili že mnogi, med njimi Cvetko Falež iz Canberre in dr. Peter Urbanc iz Kanade. Razvila se je torej prava polemika o tem kdo ima prav, kdo ne... Moralo bi nam biti do tega k a j j e p r a v i n e k d o i m a p r a v !

V našem časniku največkrat, kadar je le prostor, objavimo majhno opozorilo: "Mnenja izražena v tem časniku ne predstavljajo vedno mnenja sodelavcev, upravnega odbora in urednice..." Mislim, da s tem jasno in glasno pouddarjam neodvisnost časnika, saj so mnenja znotraj sodelavcev kot seveda tudi bralcev, dopisovalcev in v povzetih člankih iz drugih časopisov tako različna, da je nemogoče vse zadovoljiti. Pihati samo v en rog pa tudi ni naše poslanstvo, Nekateri so nepotrežljivi in v časniku želijo prebirati le izbrane članke, ki so NJIM všeč, neupoštevajoč, da morda drugim niso.

Zaradi Trstenjakovega članka mi je rojakinja pred dnevi poslala pravo, dve strani dolgo, "fax klofuto". Najprej sva se dogovorili za objavo njenih razmišljanj v našem listu, potem jih je želeta popraviti (in tako sem tekst, skupaj s tem svojim uvodom, spremenjala in spremenjala in tipkala in tipkala do zgodnjih jutranjih ur in še drugi dan in v tem početju je minil tudi moj vikend) in nazadnje si je polpolnoma premislila - ne želi, da njena razmišljanja objavim. Pa kaj zato, bo dejal nekdo.

IZ DNEVNIKA UREDНИCE

Stanke Gregork

V vojni: odločnost.
V porazu: kljubovalnost.
V zmagi: velikodušje.
V miru: DOBRA VOLJA!
WINSTON CHURCHILL

Kot urednici NEODVISNEGA časnika mi ni vseeno kaj kdo o meni misli in govor. Navajena sem imeti čiste račune in zadeve v večini slučajev sproti razčistiti. Kar me je v pismu najbolj prizadelo je bil očitek, da sem se v zadnji vojni znašla tudi jaz na "desni" in z "belogardisti" in kaj ga zdaj lomim z objavo Trstenjakovega članka.

Prvič: v zadnji vojni so se borili vsi Slovenci SKUPAJ - vsaj v Sloveniji! Drugič: kje je lahko kdo prebral, da sem objavila članek zato, ker se z njim strinjam ali ne? In tretjič naj v odgovor povem še to, da sem bila ob času demokratičnih sprememb v Sloveniji na "slovenski strani", borila sem se proti enoumju in na strani demokratičnih sil (nekoč naj bi bil to DEMOS) in ne za eno samo stranko. Globoko v mojem srcu je ostala zapisana oseba iz novejše slovenske zgodovine, ki ji zaupam, sledim in verjamem... Nepopravljivo idealiziranje, če je prav ali ne, saj sem tudi jaz krvava pod kožo in polna napak kajne? Tako kot vsi vi! In ali je to sploh napaka? Morda se nekega dne ogrejem tudi za kakšno stranko... nikoli se ne ve! Komunizma mi je bilo dovolj že šestdesetih let in ne želim si nobenega drugega "izma". Dolga leta sem morala kot težak kamen molče prenašati krivično etiketo "komunist", pa sem si s tem naredila več škode kot koristi. Kadar molčiš izgleda kot da bi se česa bal in bil res krv. Zato ne mislim več molčati in dovoliti, da se zdaj o meni ponovno širijo nerenesična etiketiranja - v drugo skrajnost!

Zaradi besed rojakinje: "Priznati moram, da je tudi mene Trstenjak zelo razočaral zaradi njegovih omejenih oz. nepremislijenih odgovorov. Marsikateri hlapec ve bolje..." torej zaradi takih besed Vam predstavljam dr. Trstenjaka bolje kot sem nameraval. Rojakinji moram povedati, da dr. Trstenjak ni bil popularen le v komunistični Jugoslaviji (ki jo je tudi ona že kako priznavala), kot trdi ona, ampak je med slovenskim ljudstvom ostal spoštovan tudi danes. Pravi tudi, naj raje strani na katerih pišemo o Trstenjaku porabimo za Janeza Janšo... Dragata rojakinja, ali Trstenjak zate ni Slovenec? In ali morda misliš, da naš časnik berejo sami Janševi privrženci?

Tudi grožnje: zdaj pa bo ta ali oni zaradi tega ali onega pisanja odpovedal časopis počasi presedajo! Veste ljudje božji, včasih bi najraje rekla: zbogom! če niste odrasli in dovolj zreli, če se niste odmaknili nikamor naprej od totalitarizma, čeprav so vam polna usta demokracije! Zakaj naj bi z vami in za vas zgubljala čas? Meni nič, tebi nič me blatiče kakor se vam zdi in povrhu še list, ki ga urejujem... zgodba se ponavlja...

Tako nas marsikdo, ki ni naročen na naš časnik kleveta, da smo belogardističen list, drugi zopet, da podpiramo komuniste, tretji, da smo na socialdemokratski strani in Janševci, pa Kučanovci, pa matičarji (se pravi pristaši SIM) itd. itd. Kakšne sodbe in zaverovanost v svoj (krivični) prav! Kako radi padamo v skrajnosti in kako radi podiramo tisto, kar drugi gradijo z žulji! Na koncu mi povejte ali niso vsi zgoraj omenjeni najprej in vedno na prvem mestu le SLOVENCI!!?

Bo pač res držala tista Trstenjaka, da Slovenci nismo zreli za politiko, še bolj pa ta, da ne znamo slediti zlati sredini. Moram priznati, da me je ta njegova misel, končno misel psihologa in duhovnika, najbolj pritegnila.

In celoten Trstenjakov članek? Komunisti, partizani in domobranci so naredili tudi kaj slabega - eni več, drugi manj. Zakaj je vsakemu izmed njih to tako težko ali nemogoče priznati? Sicer končne sodbe ne more dati nihče izmed nas, o tem bodo pisali strokovnjaki in zgodovinarji. Mi lahko le z ihti zavračamo eno in utemeljujemo drugo. ..

Ob dnevu slovenske državnosti VSEM Slovenkam in Slovencem iskrene čestitke!

Vaša Stanka

P.S. Dragi bralci, v prejšnji številki sem pozabila na strani 6 - "tisk" - dodati na c in d črtice na u, o, a pa pikice, torej bi moralo pisati č, đ, ü, ö, à, prosim sprejmite to v opravičilo.

Prosim Vas tudi, da v svojih pismih dodate oznake "za objavo", "ni za objavo", "pod polnim imenom ali ne".

Bralcu iz Švice, ki mi je poslal članek iz tamkajšnjega časnika v nemčini in me prosil naj ga objavim s svojim komentarjem sporočam, da pri najboljši volji nemščine ne znam tako dobro, da bi ta članek razumela.

NAŠIM NAROČNIKOM

Večini naročnikov z današnjo številko poteče letna naročnina (glej datum na kuverti). Da bi se naš časnik lahko vsaj nekaj mesecev vzdrževal sam, Vas prosimo, da poravnate naročnino za naslednje leto čim prej in se Vam za razumevanje že vnaprej zahvaljujemo. Hvala tistim, ki so naročnino že poravnali. Ni nujno, da s čekom posiljate novo naročilnico! Vse čeke in pošto poslati na naslov uredništva (glej zadnjo stran).

OB TRETJI OBLETNICI SLOVENSKE DRŽAVE

Ljubljana, 25. junija 1991
Skupščina Republike Slovenije
Predsednik

dr. France Bučar

Republika Slovenija je samostojna in neodvisna država.
Za Republiko Slovenijo prenega veljati ustava SFRJ.

Izhajajoč iz volje slovenskega naroda in prebivalcev Republike Slovenije, izražene na plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije dne 23. decembra 1990, upoštevajoč dejstvo, da je bila Republika Slovenija država že po doslej veljavni ustavni ureditvi in je le del svojih suverenih pravic uresničevala v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, ob dejstvu, da SFRJ ne deluje kot pravno urejena država in se v njej hudo kršijo človekove pravice, nacionalne pravice in pravice republik in avtonomnih pokrajin, ob dejstvu, da federativna ureditev Jugoslavije ne omogoča rešitve politične in gospodarske krize in da med jugoslovanskimi republikami ni prišlo do sporazuma, ki bi omogočil osamosvojitev republik ob sočasnem preoblikovanju jugoslovenske zvezne države v zvezo suverenih držav, ob trdni odločnosti, da Republika Slovenija spoštuje enake pravice drugih jugoslovenskih republik ter z njimi enakopravno, demokratično in po mirni poti postopno ureja vsa vprašanja iz dosedanjega skupnega življenja, spoštuje njihovo suverenost in ozemeljsko celovitost, ter ob pripravljenosti, da se bo z drugimi jugoslovenskimi republikami kot samostojna in neodvisna država tudi v prihodnje dogovarjala o institucionalnih in drugih povezavah,

sprejema

Skupščina Republike Slovenije na skupni seji vseh zborov dne 25. junija 1991 na podlagi ustavnih amandmajev LXVIII, LXXII in XCIX k ustavi Republike Slovenije ter v skladu s 4. členom zakona o plebiscitu o samostojnosti in suverenosti Republike Slovenije

TEMELJNO USTAVNO LISTINO O SAMOSTOJNOSTI IN NEODVISNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE - CANBERRA

Dragi Slovenci in Slovenke! Ob dnevu slovenske državnosti Vam želim čestitati z željo, da še naprej tako srčno ohranjate našo slovensko besedo in tradicije.

Aljaž Gosnar
Ospravnik poslov

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NOVO ZELANDIJU

Vsem Slovenkam in Slovencem ob prazniku slovenske državnosti z najlepšimi željami in čestitkami

Dušan Lajovic
Častni konzul

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE SYDNEY

Ob prazniku naše domovine - tretjega rojstnega dne Republike Slovenije, iskrene čestitke vsem rojakom širom Avstralije

Alfred Brežnik
Častni konzul

OBVESTILO VELEPOSLANIŠTVA REPUBLIKE SLOVENIJE - CANBERRA

V času od 4. julija do sredine avgusta bo g. Aljaž Gosnar na obisku v Sloveniji. Vse zadeve v zvezi z delom veleposlaništva bo v tem času urejala ga. Tina Omahen.

Canberra, 8. 6. 1994

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

KUČANOV OBISK V ZAGREBU

Po obisku pri hrvaškem predsedniku dr. Franju Tuđmanu je slovenski predsednik Milan Kučan izjavil, da je bil obisk koristen, saj so mu Hrvati obljubili, da bo odslej drugače, nova priložnost za urejanje medsebojnih problemov pa bo julija, ko naj bi prišel v Ljubljano hrvaški premier Nikica Valentič. Kučan je dejal, da po vsem kar je slišal v Zagrebu ne drži slovenski "alibi", da je samo Hrvaška tista, ki ne kaže volje za reševanje problemov in se ne drži dogоворov. Kučan je bil kritičen do slovenske vlade, v slovenskih časopisih pa je tudi zaslediti kritike o zunanjem ministrstvu in o Peterletovih potovanjih po daljnjih deželah, odnosi v sosedstvini pa niso razčleneni. Kučan in Tuđman sta po srečanju posredovala "vroči kostanj" svojima vladama in parlamentoma.

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI
so imeli v soboto, 18. junija zaprto sejo sveta. Na tej so razpravljali o razmerah v stranki, o pobudi ljudske in socialdemokratske stranke ter zelenih Slovenije za koalicijo, ki bi skupaj nastopal na lokalnih volitvah.

IZSTOPI IZ STRANKE SLOVENSKIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV (SKD)
Pred kratkim je izstopil publicist in letosni Jurčičev nagrajenec (nagrada za pravično novinarsko poročanje) Viktor Blažič, v svojem odstopnem pismu je kot razlog omenil odstavitev Janeza Janše in vlogo bivšega notranjega ministra, krščanskega demokrata Iva Bizjaka pri tem (tudi ta je odstopil kot notranji minister). Blažič se je e od stranke poslovil z besedami: "Bog se nas usmili!"
Kmalu za njim je odstopil tajnik SKD Edvard Stanič in poleg njega nekateri sodelavci v uradu stranke, ki jih je pripeljal Stanič. S tem se pojavlja vprašanje kakšni so pravzaprav pretresi v krščanski demokraciji.

IZ STRANKE SLOVENSKIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV SO IZSTOPILI TUDI NARODNI DEMOKRATI

Dobro leto so delovali v stranki SKD kot krilo te stranke, zdaj pa bodo nadaljevali delo kot samostojna stranka. Novi predsednik je Marjan Vidmar, predsednik ljubljanske mestne vlade. ND bodo vztrajali pri sedanjem programu, uresničitvi Majniške deklaracije in povezovanju tistih demokratičnih strank, ki so nekoč sestavljevale Demos. Krščanskim demokratom so očitali, da so Janezu Janši obrnili hrbet.

PRVI SLOVENSKA VOJAKA

Poročnik Stanislav Burja in stotnik Branko Babič, oba iz Celja sta prva slovenska vojaka, ki odhajata kot pripadnika mednarodnih mirovnih misij (KVSE) v Gorski Karabah.

NOVI NOTRANJI MINISTER ANDREJ ŠTER
je opravil številne zamenjave v slovenski policiji. Med drugim je zamenjal tudi direktorja kriminalistične službe Mitjo Klavoro.

GLASOVANJE ZA OBČINO KOPER

31. JULIJA

Državni zbor je sprejel odlok o določitvi referendumskoga območja za ustanovitev občine Koper, ki obsegajo sedanjo občino in še tri naselja v sedanji sežanski občini. Glasovanje bo 31. julija.

ZAKON O VOJNIH INVALIDIH NE BO VELJAL TUDI ZA DOMOBRANCE

Žrtev vojnega nasilja je, kot določa novi zakon, tisti slovenski državljan, ki je bil v vojni ali vojaški agresiji na Slovenijo izpostavljen nasilnim dejanjem ali prisilnim ukrepom napadalcev in njegovih sodelavcev. Po vnovičnem medsebojnem oboževanju v državnem zboru, kdo se je za kaj bojeval in kateri vojni invalidi sodijo v novi zakon, kateri pa ne, so se po prvem branju svežnja novih zakonov odločili le za nekoliko stališč, dokončno odločitev pa pustili za drugo branje. Predlog da bi priznali invalidnost tudi mobilizirancem v nemško ali katerokoli drugo redno vojsko in formacijo, kot tudi za tiste, ki so se prostovoljno vključili v odporniško gibanje, ni bil sprejet.

POLITIČNA OSEBNOST JUNIJA JANŠA

Tretjič zapored je politična osebnost meseca Janez Janša, Milan Kučan je padel na tretje mesto, dr. Janez Drnovšek na četrto, Lojze Peterle je na petem mestu.

SLOVENSKI ŠTUDENTJE PRIPRAVLJAJO MEDNARODNO POLETNO SOLO

Po lanskoletnem uspehu jo organizirajo tudi letos, tokrat pod naslovom "Let's face chaos through non-linear dynamics". Sola se bo odvijala od 8. do 14. avgusta 1994 v Ljubljani. Več na angleški strani.

SIMPOZIJ O IZSELJENCIH

je potekal v Mariboru, pogovarjali so se o razvoju in pomenu bratских podpornih organizacij med priseljenci v Evropi, Severni in Južni Ameriki ter Avstraliji. Udeležencem so spregovorili dr. Ludvik Toplak, rektor Univerze v Mariboru, predsednik SIM Mirko Jurak in drugi.

PRVI TABOR SLOVENCEV PO SVETU

V soboto, 18. junija 1994 je bil prvi tabor Slovencev po svetu, ki ga je priredilo novo izseljensko društvo iz Ljubljane Slovenija v svetu.

DODELITEV SREDSTEV IZSELJENSKIM ORGANIZACIJAM

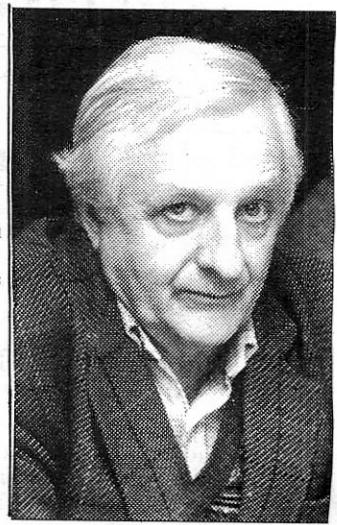
Ob sprejemu državnega proračuna je bilo dodeljeno Slovenski izseljenski matici 32 milijonov tolarjev, Svetovnemu slovenskemu kongresu 5 milijonov tolarjev.
Na 21. seji državnega zebra je predlagal Janez Podobnik (SLS) dodelitev sredstev tudi novemu izseljenskemu društvu Slovenija v svetu, vendar predlog ni bil izglasovan.

ŠESTA OBLETNICA SOJENJA "ČETVERICI"

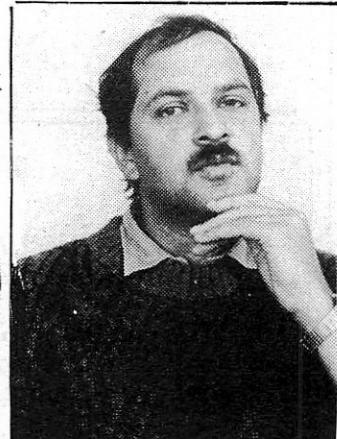
Na tiskovni konferenci so se Janez Janša, Ivan Borštnar in David Tasić spomnili šeste obletnice, ko jih je slovensko politično vodstvo v sodelovanju z Jugoslovansko armado spravilo za zapahe. Janša je dejal, da je zdaj jasno, da aretacije niso pripravljali v Beogradu, ampak v Ljubljani in da večina med njimi še danes kroji usodo slovenske države. Opozoril je tudi, da je bil to prvi izmed novejših političnih škandalov; temu so nato sledile afere HIT, orožje in afera Smolnikar. Za njimi stojijo iste politične sile, ki niti za sekundo niso izgubile oblast, je še dejal Janša.

Tako izgledata prva slovenska vojaka za mednarodno mirovno misijo; zgoraj Stanislav Burja, spodaj Branko Babič

Viktor Blažič
letosni Jurčičev nagrajenec za pravično novinarsko poročanje

Novi notranji minister Andrej Šter, krščanski demokrat

SLOVENIJA

Moj/4

DEŽELA

LJUBLJANA — Od 17. do 19. junija so v Ljubljani proslavili 850. obletnico prve omembe Ljubljane v pisnih virih. V petek, 17. junija so na Prešernovem trgu odprli atelje Vivo. Tu so domači in tuji akademski slikarji naslikali veliko podobo Ljubljane, ki jo bodo podarili mestu. Postavili so tudi spominski kamen ob začetku gradnje Mesarskega mostu na Petkovškem nabrežju. Popoldan je bila prireditev s povorko meščanov v kostumih iz različnih obdobjij, ki so izročili županu listino mesta Ljubljane. V Cankarjevem domu je bil na sporednu koncert Slovenske filharmonije, zvezčer pa se je pričela Noč ob Ljubljanici, opolnoči je bil na gradu ognjemet, ki je trajal 365 sekund. V soboto, 18. junija so nad Ljubljano poleteli baloni, v Tivoliju je bil Otoški rej s čarownikom, Piko nogavičko itd. Odprli so tudi prenovljeni park Tivoli.

Zrezali so največjo ljubljansko torto. Na balkonu Magistrata je bil nastop Ljubljanskega okteteta, fanfaristi pa so odprli stalni sobotni mestni ceremoninal, na Mestnem trgu so muzicirali znani Ljubljanci, skupaj stari 850 let. Po Ljubljanci se je spustilo več deset plovil, okrašenih z lampionji in baklami. Na gradu je bila še podelitev Župančičevih nagrad s kulturnim programom z naslovom *Pozdrav poletju*.

V nedeljo, 19. junija se je dan začel s slavnostno mašo, v Stolnici sta nastopila zbor in orkester frančiškanske cerkve iz Salzburga. Hkrati se je na Mestnem trgu pričela šahovska simultanka med Ljubljanci in 15 velemojstri na 150 deskah. Na Mestnem in Kongresnem trgu ter Ajdovščini so Ljubljancane zabavali pihalni orkestri Papirnice Vevče, Bežigrada in Litostroja.

*

LJUBLJANA — UTRINKI IZ "KRONIKE MESTA LJUBLJANE" V galeriji KUD France Prešeren je na ogled fotografska razstava na kateri so predstavljeni dokumenti (fotografije in razglednice) o Ljubljani v obdobju med dvema vojnoma. Na ogled so fotokopije fotografij iz Kronik mesta Ljubljane in originalne fotografije ter razglednice iz zasebnih zbirk. Na sliki desno zgoraj: Lojze Pengal, stopnišče v Grubarjevi palači, 1930.

*

LJUBLJANA — Vinski konvent sv. Urbana so ustanovili pred leti v Mariboru, lani na Martinovo pa tudi v Ljubljani. Na god svetega Urbana, 25. maja se je konvent na ljubljanskem magistratu najprej predstavil javnosti, potem pa poklonil mestni trti na dvorišču ljubljanskega gradu, ki tam raste že drugo leto, je pa potomka znamenite mariborske 400 let stare kavčine.

*

MUTA — Na poti iz Mute proti Pernicam je šolarka Simona Goler pred kratkim ušla velikemu medvedu tako, da se je skrila v stari mlin. Zgodbice o tem, da se medvedje selijo z juga na sever, očitno niso prazne marnje. Korošci so medvedje sledi opazili pred časom v bližini Črne in v Bistriškem jarku nad Muto.

*

KOČEVJE — Tudi v okolici Kočevja si ljudje ne upajo kdo ve kako daleč od hiš, saj tam medvedje po pašnikih napadajo ovce in drugo živino.

*

Stopnišče v
Grubarjevi palači

MARIBOR — Kipar Andrej Grabovec Gaberi je končal ustvarjanje štiri metre visokega spomenika knezu Koclu, ki bo stal med pravkar zgrajeno stolpničo Koclevo turn in mariborskim Narodnim domom (nekoč Dom JLA). Veličastnega konja in kopje, s katerima se je proslavil knez Kocelj, so vlini v bron v Zagrebu.

*

TRENTE — 5. junija je v počastitev spomina na enega najboljših planinskih piscev vseh časov v Evropi, na "odkritelja" Julijskih Alp, na glasbenika in botanika dr. Juliusa Kugyja tržaško kulturno združenje Mittelevropa pripravilo shod planincev treh dežel. Tej prireditvi bo sledila še jesenska Pod Lipo na Koroškem. Mati kozmopolitskega Tržačana je bila najstarejša hči slovenskega pesnika Jovana Vesela Koseskega.

*

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Zunanje kopališče v Zdravilišču Šmarješke Toplice, ki je bilo staro dobri dve desetletji, je povsem obnovljeno. Preuredili so kopališko stavbo z garderobami, sanitarnim blokom in gostinskim lokalom, največji dosežek pa je glavni bazen, zanimiv zaradi svojih asimetričnih oblik in "žepov".

*

MARIBOR — V najstarejšem delu Maribora Lento je te dni še posebej zanimiva sončna ura, ki ob lepih dneh dobi pravo veljavno. Stevilni Mariborčani, ki se tudi sicer pogosto sprehajajo po starem mestu, si želijo, da bi jim ta sončna ura čim večkrat kazala točen čas.

*

BLED — Blejski turistični delavec so se lotili oživljavanja svojega gradu. Že za vikend 18. in 19. junija so gostovali prvi gledališčniki na predstavo Toneta Gogale z monodramo Matjaža Kmecla: *Andrej Smole*. V prihodnje pa bodo poskušali blejski grad ponuditi čim širšemu krogu obiskovalcev, saj se pogosto dogaja, da ga poznajo le tuji turisti, ne pa tudi domači.

*

FIESA — Hotel Fiesa v Fiesi je od 23. maja letos namenjen letovanju invalidov in je prvi slovenski hotel za invalide. Ima 22 sob in 46 postelj ter novo kuhinjo in jedilnico za 75 oseb. Prihodnje leto bodo uredili tudi okolico hotela in plažo.

*

GLEDALIŠKE, GLASBENE, PLESNE IN FILMSKE PRIREDITVE - FESTIVALI, RAZSTAVE

POSTOJNA
LIKOVNA KOLONIJA ZA SLOVENCE PO SVETU
23. 6. - 1. 07. 1994

POSTOJNA
SIMPOZIJ O STAROSTNI PROBLEMATIKI SLOVENCEV PO SVETU z mednarodno udeležbo
01. 07. 1994

BOHINJ
DOBRODELNI KONCERT
01. 07. 1994

GORNJA RADGONA
MEDNARODNO SRČANJE
GLEDALIŠKIH SKUPIN EVROPE
01. 07. - 4. 07. 1994

MOST NA SOČI
NOČ NA JEZERU 94
Zabavna prireditve
01. 07. - 3. 07. 1994

PIRAN
PIRANSKI GLASBENI VEČERI, vsak petek v Kriznjem hodniku
01. 07. - 31. 08. 1994

OTOČEC
POLETJE NA OTOČCU, kulturne, zabavne in športne prireditve
01. 07. - 15. 09. 1994

VELENJE
POLETJE V STAREM VELENJU , kulturne in zabavne prireditve ob koncu tedna
01. 07. - 31. 08. 1994

METLIKA
POLETNE KULTURNE PRIREDITVE, literarni večeri
01. 07. - 31. 08. 1994

GRAD SNEŽNIK
SLOVENIJA ODPRTA ZA UMETNOST, mednarodna likovna kolonija
01. 07. - 31. 07. 1994

POSTOJNA
SRČANJE V MOJI DEŽELI, srečanje Slovenev po svetu
02. 07. - 3. 07. 1994

PO SVEITU

LONDON — JANA VALENČIČ
IN PREDSTAVITEV

SLOVENŠKEGO KOZOLCA NA
DAN DRŽAVNOSTI -25. maja
Ljubljanska arhitektka Jana
Valenčič (na fotografiji) je zadnjih
dvajset let živel v Indiji, Kanadi,
Iraku, Peruju, na Danskem in v
Veliki Britaniji. Zdaj se je ustalila
v Londonu in ustanovila
neprofitno organizacijo, ki izdaja
tudi časnik *The Slovenian
Newsletter* (pošiljajo ga tudi
našemu uredništvu).

Med projekti s katerimi želi Slovenijo približati tujini, je bila
predstavitev slovenskega kozolca. Doslej je Jana uspeo predstaviti
kozolec sredi Londona v parku lorda Bedfordskega, potem je štiri
tedne stal na modnem oddelku trgovine Liberty, 25. junija letos - na
dan slovenske državnosti pa bo slovesno predstavljen kot nova
pridobitev etnografske zbirke muzeja Pitt Rivers na univerzi v
Oxfordu. V eni od prejšnjih števil našega časnika smo zapisali, da
bo kozolec stal tudi na imetju princa Charlesa. Jana je namreč
poskrbelo, da je prišla knjiga Tóneta Cevca in Jake Copo o
slovenskem kozolcu v roke britanskega prestolonaslednika, ki se je
tako za kozolec tudi navdušil.

STRASBURG — VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT

V nedeljo, 12. junija so bile volitve v Evropski parlament, volila je
polovica volilnih upravičencev. Levica in desnica pa si bosta v
parlamentu delili mesta na polovico. Socialisti bodo zaradi
glasovanja v Veliki Britaniji rahlo močnejši. Kot je bilo predvideno,
so v Italiji tudi te volitve močno okreple Berlusconijevo vladajočo
stranko, saj za njega glasuje vsak tretji Italijan. Desnica želi uvesti
predsedniški sistem, kot v ZDA; vso oblast naj bi imel predsednik
republike, parlament pa naj bi volili po angleškem sistemu.

ZDA — SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA
(SNPJ) praznuje letos 90-letnico. V njej je približno 40.000 članov,
od tega nekaj več kot polovica Slovencev. Glavna dejavnost je
zavarovalništvo, hkrati pa delujejo tudi kot klub. Glavni namen je
vzdrževati gospodarske in kulturne stike z domovino Slovenijo ter
v ZDA delovati v korist Slovenije. Novost: sedež so prenesli iz
Illinoisa v Pittsburgh, kjer je tudi najbolj zgoščeno članstvo. Ob 90-
letnici je bil povabljen na svečanost tudi slovenski predsednik Milan
Kučan. Od leta 1991 je predsednik SNPJ 35-letni, v ZDA rojeni
poslovnež, vnuk slovenskih priseljencev Joseph Evanish. Joseph ne
zna slovensko, ima se v prvi vrsti za Američana, čuti pa utrip
Slovenije in ko je v Sloveniji so njegovi občutki zelo topli. Tako je
bilo tudi pred kratkim, ko se je udeležil na Bledu strokovnega
srečanja o zgodovinskih perspektivah etničnosti v Novem svetu.

TRST — POLOŽAJ SLOVENCEV ZASKRBLJIV

Novinar *Primorskega dnevnika* in pokrajinski tajnik za tržaško
območje pri *Slovenski skupnosti* je bil na nedavnem kongresu SSk
izvoljen za glavnega deželnega tajnika te edine slovenske stranke v
Italiji. Na zadnji seji te stranke so prišle do izraza sledeče
ugotovitve: Položaj slovenske manjšine v Italiji je po marčnih
parlamentarnih volitvah zaskrbljiv. Slovenci so edina izmed
priznanih manjšin v državi, ki še danes nima urejenega pravnega
statusa, z novo vlado pa se bodo razmere še poslabšale, saj stopajo
na oblast ljudje in sile, ki se odprto sklicujejo na fašizem. Za
nadaljnjo usodo bo odločilnega pomena kako se bodo Slovenci v
Italiji sami znašli in nastopali. Z zadnje seje je prišla tudi pobuda,
da bi ustanovili Narodni svet Slovencev v Italiji.

ARNSBERG — NAGRADA DRAGU JANČARJU

V nemškem mestu Arnsberg v deželi Sauerland je bila slovesnost,
na kateri so podelili letošnjo nagrado za evropsko kratko prozo, ki
je pripadla slovenskemu pisatelju Dragu Jančarju.

"... učil kaže, ne uči slovensči
vendar čeprav hčete, zelo dobro
vseko imazije nacij, pravokolčke pi
ljanskini, pravorki, skakščini, temski in
iski, terim druge, morda, roč
udaji, ujina, uveraj..."

TISK

GLAS ISTRE

Puljski dnevnik *Glas Istre* je zapisal, da mora predsednik
Franjo Tuđman odločno zavrniti vse trditve svojega
uglednega gosta (slovenski predsednik Milan Kučan se je
mudil 7. junija na Hrvščem), da glavne objekte za vstop v
Istro gradijo na slovenskih tleh. Dvajset dokumentov, ki jih
je akademik Ljubo Boban predložil hrvaški državni
komisiji dajejo Tuđmanu tako pravico. Ta naj bi zahteval
od Kučana vračanje zemljiskih knjig iz Pirana, preseljevanje reke Dragonje ali prilaščanje območij v delti
reke Reke. List pravi, da Slovenija s tem, ko zahteva
ustavitev gradbenih del na mejnem prehodu Plovanija-
Sečovlje, pravzaprav kaže neposredne aspiracije po
hrvaškem ozemlju.

SLOVENEC

Prinaša članke o zapletih okoli slovenskih počitniških hišic
na Hrvščem. Tako pravijo Hrvati, da bodo porušili vseh
44 počitniških hišic v Moščeniški Dragi in račun predložili
slovenskim lastnikom, če le ti tega ne bodo storili sami.
Takmajska občina ima namreč s to zemljo druge načrte.
Tako bo moralno osem slovenskih podjetij iz Sežane,
Polzele, Ilirske Bistrice in Maribora odstraniti 44
montažnih hišic, ki so jih pred leti postavili nedaleč od
Opatijske.

DIE PRESSE

Na Dunaju so pred kratkim v forumu za arhitekturo
Maculan-Aedes v prvem okraju (Krugerstrasse) odprli
razstavo o novih zgradbah na Dunaju in v Baslu.
Posvečena je še posebji delu slovenskega rojaka, arhitekta
Borisa Podrecce, ki je v 20. okraju zgradil mediteransko
učinkujočo stavbo zavarovalnice Basler Vercisherung.
Strokovnjaki to stavbo zelo ugodno ocenjujejo, pohvalno
predstavitev pa je v prilogi Spectrum na celi strani objavil
tudi dunajski dnevnik *Die Presse*.

REPUBLIKA

Vlado Miheljak piše: Zlepa ne boste našli dežele, kjer bi se
tedensko ali kar dnevno zgodilo toliko političnih
neumnosti, škandalov, pretresov, kot v Sloveniji.

SLOBODNA DALMACIJA

Piše o zgodovinarju Nikolaiu Tolstoyu, ki je ob koncu II.
svetovne vojne napisal knjigo *Minister in poboji*.
Prvoočoten angleški lord Aldington pa je proti njemu
sprožil sodni proces in Tolstoy mu je moral plačati 1,5
milijona dolarjev odškodnine. Tolstoy je namreč lorda
obdolžil sokrivde za poboje pri Piberku (Bleiburgu), pa
tudi v Kočevskem rogu. V zanjih treh letih se je Tolstoy
pogovarjal s številnimi pričami in z njihovimi pričevanji
bo pozimi nastopil pred Evropskim sodiščem za človekove
pravice. V ekskluzivnem pogovoru za *Slobodno Dalmacijo*
Nikolai Tolstoy pravi, da sta se tako general Bast v
Beogradu kot partizanski politični komisar polkovnik
Hočvar spomnila izjave takratnega komandanta britanske
brigade Tobyja Lowa (tako se je namreč lord Aldington
imenoval, preden je dobil plemiški naslov): "Nikar ne
skrbite, rekel jim bom, da gredo v Italijo, ko pa vam jih
predamo, delajte z njimi kar hočete."

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
Junij 1994

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	97.0642	97.6484
Nemčija	1 DEM	79.2069	79.6836
ZDA	1 USD	132.3628	133.1594

INFORMACIJA O OBISKU AVSTRALSKE GOSPODARSKE DELEGACIJE V SLOVENIJI

Gospodarska zbornica NSW se je po uspešni slovenski gospodarski predstavitevi v Avstraliji februarja 1994 odločila prevzeti organizacijo obiska avstralske gospodarske delegacije v Sloveniji. Program poteka v okviru "Australian Trade Links" in tako vključuje gospodarska združenja in podjetja iz vse Avstralije. Delegacija bo obiskala Slovenijo oktobra letos. Več na str.11.

USTANOVLJEN SOCIALDEMOKRATSKI GOSPODARSKI FORUM

Pred kratkim je bil v Izoli ustanovljen *Socialdemokratski gospodarski forum* (SGF), ki se ga je udeležilo preko 150 priznanih slovenskih ekonomskih strokovnjakov in podjetnikov. Uvodnemu referatu predsednika SDSS (Socialdemokratske stranke Slovenije) Janeza Janše so sledili referati dr. Jožeta Zagožna, dr. Janeza Jerovška in Nikolaja Bevka. Sprejet je bil program, ki temelji na nujnosti sistemskih sprememb v nacionalnem gospodarstvu. Uvajanja le-teh ovirajo predvsem počasna privatizacija, neurejena in pomanjkljiva zakonodaja o tujih vlaganjih in finančni kontroli ter prevsoka cena denarja. Forumu bo predsedoval dr. Zagožen, izvršilnem odboru pa bodo številna znana imena slovenske ekonomske teorije in prakse. Svoje sodelovanje in strokovno pomoč sta potrdila tudi dr. Boris Pleskovič, namestnik direktorja raziskovalno-svetovalnega oddelka pri Svetovni banki v Washingtonu in Dušan Lajovic, uspešen slovenski podjetnik v Avstraliji in Južni Aziji.

EKSPRESNA DOSTAVA DENARJA PO SVETU PREK LJUBLJANSKE BANKE, D.D.

Mednarodna mreža za hitro dostavo denarja *Western Union Money Transfer* ima razvejano mrežo v 70 državah z več kot 23.000 vplačilno-izplačilnimi mesti na vseh petih celinah. Slovenija je s podpisom zastopniške pogodbe Ljubljanske banke,d.d., postala pred kratkim njena 70. država članica.

Ljubljanska banka,d.d., ki je edina zastopnica te mednarodne mreže v Sloveniji, ima 27 vplačilno-izplačilnih mest v 15 krajih v Sloveniji. Označena so z rumeno-črno nalepko *Western Union Money Transfer*. Informacije o novi storitvi pa se lahko dobi 24 ur na dan, ves teden, na številki (061) 140 12 23.

Storitev je dobrodošla predvsem v primeru izgube ali kraje denarja in dokumentov.

LUKA KOPER JE ZDAJ PRVO "AVSTRIJSKO" PRISTANIŠČE

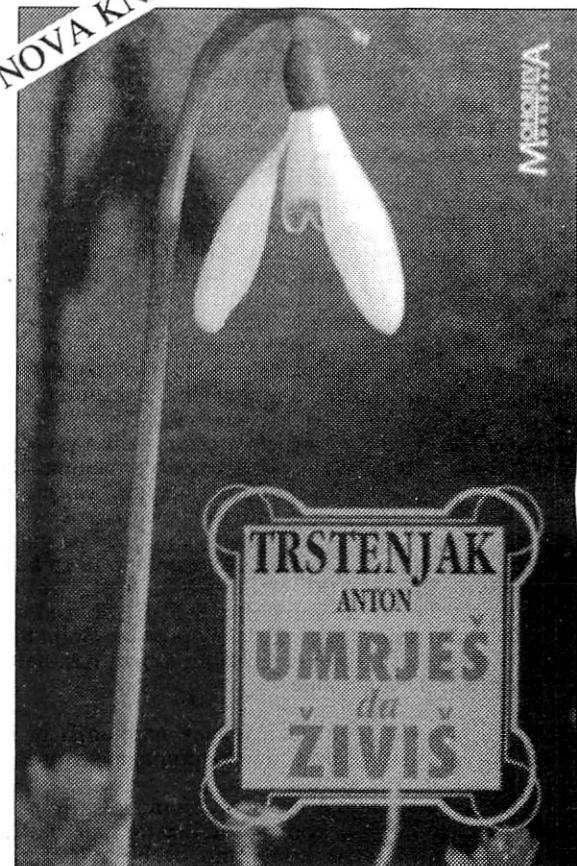
Kakovostne prometne povezave in Luka Koper so za Avstrijo vez z morjem, kar se kaže tudi v pomorskem prometu, ki ga ima sosednja država prek slovenskega pristanišča. Ta je leta 1993 dosegel številko 1, 367.638 ton.

SLOVENIJA KOT KITAJSKO OKNO V SREDNJO EVROPO

Minister za zunanje zadeve Lojze Peterle in predstavniki kitajske vlade so ugotovili številne možnosti za sodelovanje.

Kitajska je pripravljena na vse oblike sodelovanja s Slovenijo, tudi na klasično trgovino, skupna vlaganja, skupni nastop itd. Na srečanju so bili navzoči predstavniki slovenskih podjetij Kovinotrade, Radenska, Iskra in Slovenijales, ki so povedali kakšne probleme imajo v sodelovanju s Kitajsko. Lojze Peterle je po vrnitvi v Slovenijo povedal, da "Kitajska vidi v Sloveniji zelo zanimivega partnerja, ki ima kaj ponuditi in da je za njih okno v Srednjo Evropo".

NOVA KNJIGA

DR. ANTON TRSTENJAK

Ugledni slovenski razumnik, rojen pred skoraj devetdesetimi leti, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, duhovnik, vodilni psiholog, je napisal doslej več kot petintrideset (35) knjig, ki doživljajo številne prevode in pogoste ponatise.

V svoji najnovejši knjigi, ki jo je izdala Mohorjeva družba v Celju *Umrješ, da živiš* je z njemu lastno temeljitostjo, toda na poljuden način, obdelal takorekoč celostno pojavnost smrti, video iz zornih kotov medicine, filozofije, literature in vere najrazličnejših ljudstev. Razloži nam kaj pomeni smrt za pravkar umrlega kot tudi za tiste, ki žalujejo za njim. Izčrpno obdelata celo verne duše. Še zlasti zanimivo pa je piševo pojasnjevanje zagrobnega sveta, ko nam zunaj naših vsakdanjih predstav predoči, kaj je pravzaprav pekel, kaj so vice in kaj nebesa, kar najbolj zaobjamejo besede, ki pravijo: "Tako kakor ljudje/ mislijo, pač ni, in tako, kakor je, pač ljudje ne mislijo." Svet onkrat smrti je namreč duhoven, kar pomeni, da je brezsnoven in brezčasoven... Zveličana duša je deležna neizrekljive sreče, ko se izroča v objem Boga, ki se ji razodene v vsej svoji neizmerni ljubezni. Zanimive pa so tudi izjave ljudi, ki so bili na robu smrti a so vendarle preživeli... Trstenjak pravi: "Zaspimo, da bi se zbudili, in umremo, da bi se, za - vselej osvobojeni telesnosti - dokončno zedinili s svojim Stvarnikom, najvišjim duhovnim bitjem, ki je Luč, Ljubezen in Resnica, z Bogom!" Iz SLOVENCA, Vojan T. Arhar *

Opus avtorjevih poljudno psiholoških del vsebuje devet naslovov:
Med ljudmi (1954), *Pota do človeka* (1956), *Človek v ravnotežju* (1957), *Človek v stiski* (1960), *Ko bi še enkrat živel* (1965), *Hoja za človekom* (1968), *Človek samemu sebi* (1971), *Človek in sreča* (1974) in *Umrješ da živiš* (1993).

IZ SLOVENSKE SKUPNOSTI

LANGUAGE EXPO AUSTRALIA

V Sydneju bo od 21. do 23. julija 1994 po številu drugi LANGUAGE EXPO AUSTRALIA. Njegov namen je, da razstavljalci pri obiskovalcih vzbudijo zanimanje za deželo (v našem primeru za Slovenijo) oz. da najbolje predstavijo jezik (v našem slučaju slovenščino) svetovni javnosti, posebno otrokom in odraslim, ki jih učenje jezikov in drugih kulturnih zanima. Avstralija je končno spoznala, da je v vsakdanjem življenu, v privatnem ali poslovнем, dobro znati najmanj dva jezika. Torej na svetovnem LANGUAGE EXPO AUSTRALIA '94 bo predvsem poudarek na učenju jezikov po Avstraliji. Nujuspešnejši bodo verjetno tisti, ki bodo prikazali najhitrejše in najmodernejše metode učenja. Kako se bomo Slovenci predstavili in kakšen uspeh bomo imeli, je odvisno od nas samih. Naša slovenščina je že priznana kot maturitetni predmet (HSC) in na univerzi je po izbiri lahko del diplome ("degree"-ja).

EXPO je pravi kraj, kjer o slovenščini lahko izvedo ljudje, ki se ukvarjajo z jeziki sveta, od laikov do profesionalcev. Zato vabimo vso našo skupnost k sodelovanju. Sodelujete lahko kot šola ali izobraževalna ustanova, kot organizacija ali pa kot sponsor. Imena vseh sodelujočih bodo na vidni listi. Prostor, ki ga trenutno imamo na razpolago in za katerega smo že plačali \$ 1,344.00 (založil The Slovenian Studies Foundation Trust) je velik 3 x 1,5 m. Se vedno pa je na razpolago sosednji, ravnotako velik prostor. Bolje bi bilo, če bi imeli oba prostora, torej 6 x 1,5 m, kar bi nas stalo 2,688.00 plus police za razstavljanje.

Da bi bili stroški vseh udeležencev najmanjši in naš nastop najboljši, Vas naprošamo, da vsi pomagate s prostovoljnimi prispevkami.

Vse tiste, ki se ukvarjajo s poučevanjem slovenščine in bi bili z nami radi na EXPÚ, bodisi kot razstavljalci ali sponsorji, prosimo obrnite se na kontaktno osebo v Sydneju: Marija Senčar, telefon 02- 544 1813, fax 02- 5441640.

V Melbournu Aleksandra Ceferin, telefon 03- 802 4326.

Sporočamo tudi, da bo sestanek ZDРUŽENJA PRIJATELJEV SLOVENSKE BESEDE - VIKTORIJA, v pondeljek, 27. junija 94 ob 8. uri zvečer v Richmondu. Za več informacij poklicite ga. Ceferin.

Marija Senčar
Aleksandra Ceferin

SLOVENSKA MLADINA - SLOVENSKE RADIJSKE ODDAJE

Melbourne - V Avstraliji rojena slovenska mladina se že lep čas oglaša na slovenskih radijskih oddajah. Tako imajo "svojih pet minut" na državnem SBS radiu; pripravljajo jih Lenti Lenko, Kristina Cestnik, Lidija Lapuh in drugi. Na javni etnični postaji 3 ZZZ pa pripravljajo enourni program enkrat mesečno Veronika Smrdel in Roland Mrak ter drugi.

V ostalih oddajah (ob sredah zvečer od 7-8. ure) pa se nam oglasita s prijetnim domaćim programom Meta Lenarčič in peter Tone Gorjup.

Slišati tukaj rojene govoriti slovensko z avstralskim akcentom je nadvse simpatično, še posebej, če vemo kako se trudijo in koliko dela vlagajo v take priprave, saj imajo tudi druge šolske obveznosti, aktivni pa so še v slovenskih društвih in organizacijah. Ali jim ob dolgih potovanjih z enega konca Melbourna na drugi sploh ostane še kaj prostega časa?

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO RS ODOBRILA DVE STIPENDIJI

Melbourne - Po zaslugu Iva Leberja in Slovenske izseljenske matice sta dobili štipendijo za Poletno šolo slovenskega jezika dve dekleti: Jelka Kutin in Veronika Smrdel iz Melbourne. SIM letos sicer ni objavila razpisa zaradi finančnih težav, vendar je v tem primeru posredovala pri ministrstvu.

SLOVENSKA SKUPNOST NA FESTIVALU DANDENONG RANGES TRUST AUTHORITY

Melbourne - V soboto, 18. junija 94 se je na omenjenem festivalu v Ferny Creeku (blizu Olinda) predstavila tudi slovenska skupnost. To je bila "mala turistična promocija" Slovenije. Mladina je predstavila slovensko pesem in glasbo, na stojnicah pa so bile na voljo tudi slovenske jedi in druge zanimivosti. Koordinator je bil Vinko Rizmal.

SLOVENSKI NARODNI SVET NSW

Sydney - SNS NSW se te dni pripravlja za proslavo slovenske državnosti. Sedanji predsednik Jože Smuk pa je določil že tudi datum za redni letni občni zbor z volitvami za novi odbor, ki bo v nedeljo, 14. avgusta 1994, po maši v verskem centru Merrylands.

NOVI ODBOR SLOVENSKEGA NARODNEGA SVETA VIKTORIJE

V nedeljo, 5. junija 94 je pripravil SNS Viktorije redni letni občni zbor, na katerem je bil izvoljen tudi novi odbor. Predsednik Štefan Merzel; podpredsednik Simon Spacapan; za tajnico je bila izvoljena Stanka Gregorič, vendar je kasneje s tega mesta odstopila, zamenjala jo je Elica Rizmal; za blagajnika je bil izvoljen Stanko Prosenak. Prisotni so se zahvalili za delo staremu odboru, še posebej predsedniku Stanku Prosenaku, tajnici Anici Markič ter blagajniku Štefanu Merzelu.

PROSLAVITEV DNEVA SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

SLOVENSKI NARODNI SVET NSW

vabi rojake v Klub Triglav, na kulturni večer in zabavo z ansamblom Veseli Gorenjci v soboto, 25. junija, s pričetkom ob 19.30. uri.

SLOVENSKI NARODNI SVET VIKTORIJE

bo proslavil letošnji dan slovenske državnosti nekoliko drugače: v soboto, 25. junija bo ob 10. uri dopoldan maša, potem svečano dviganje slovenske zastave z govorom in pesmijo, v veselo razpoloženje pa se bodo tokrat podali po avstralsko z: "champagne and chicken party".

PA ŠE TO

11-letni Kristofer Škof iz Sydnea se pripravlja za esej o Sloveniji, ki ga bo predstavil v svoji šoli. Za to priložnost je babica Ivanka iz Melbourna pridno pekla potico, poslala pa mu je tudi slovensko zastavo in grb.

SPREMEMBE NA SBS RADIJU

Od 19. julija 1994 bo slovenska oddaja na narodnem omrežju ob torkih zjutraj od 9-10. ure v Perthu, Darwinu in Brisbanu, v Adelaidi pol ure prej. V Sydneju in Melbournu pa bomo to isto oddajo slišali že od 8-9. ure zjutraj (na isti valovni dolžini kot doslej AM - 1224 KHz). V Sydneju in Melbournu bo na sporedu še ena oddaja in to ob nedeljah od 8-9. ure zjutraj. Sydnečanom sta tako dodeljeni dve oddaji na teden in ne le ena kot doslej (oddajanje na isti valovni dolžini kot doslej AM - 1386 KHz). Dosledni termin oddajanja v slovenskem jeziku ob sobotah (Sydney) oziroma ob sobotah in sredah (Melbourne) bo s tem od 19. julija naprej ukinjen.

Nadaljevanje

Tako na Štajerskem ni bilo domobranstva, niso se med seboj pobijali in tudi medsebojnega sovrašta ni bilo, tudi če je kdo po naključju bil domobranec. To pa se je zlahka zgodilo, saj poznam ljudi, ki so bili postavljeni pred izbiro, ali jih Nemci mobilizirajo v svojo vojsko ali pa gredo k domobrancem, pa so se odločili za domobrance - saj niso imeli nobene pametne izbire, eno in drugo je bilo hudo.

Sicer pa so bili preprosti ljudje modreši, kot je predvidevala katera koli oblast. Ko je moja mama zvedela, da so v naši vasi zaprli eno kočarsko staro ženico in jo potem odpeljali v uničevalno taborišče, kjer je umrla, je vzkliknila - poslušajte to kmečko modrost! "Sine moj, kakšna država je to, ki se ene stare babe boji?" Tako je moja mama izgubila vse spoštovanje do takratne države. Se pravi, da je za pravilne odločitve potrebna modrost!

Modrost, ja. Žato, glejte, je tudi vprašanje sprave na Stajerskem odveč. Tega problema ni. Mi sprave ne potrebujemo, ker smo bili dovolj modri, da nismo bili nikoli med seboj skregani. Podobno velja verjetno tudi za Primorsko...

Ne samo to. Nista izvzeti le Štajerska in Primorska. Le ozek del slovenske zemlje je bil zajet v nesrečo državljanke vojne. Žato je tudi krivično - in to le zapišite - ko pravijo, da je bila slovenska Cerkev proti osvobodilnim fronti. Saj ni res! Mariborska škofija je obširnejša, pa tudi ljubljanska škofija ni bila v celoti, saj je bila Gorenjska ločena od tako imenovane ljubljanske pokrajine in na Gorenjskem ni bilo domobranstva, razen kolikor je bilo kasneje uvoženo iz Ljubljane. Tudi Primorska je bila na strani OF, torej večina slovenske Cerkve ni bila proti. Zanimivo!

Se nekaj vam povem. Ahac, Dušan Pirjevec, znan komunist, v svojih zapiskih, ki so neke vrste testament (priobčili so jih v Novi reviji) pravi: komunisti so izzivali nasprotnike, da bi ustanovili belo gardo, ki so jo potrebovali, ker so le tako lahko nad nekom zmagali. Se pravi, da so bili nasprotniki tako naivni, da so se pustili spejati in so ustanovili domobranstvo. Ne bi smeli! To je bila samo voda na mlin partijskih.

Druga zmota, v katero so se dali zapeljati, je bilo preprčanje, da se bojujejo zoper brezbožni komunizem. Saj ni res! Brezbožnih komunistov je bilo takrat kakih deset! Ti so komandirali in vodili osvobodilni boj, medtem ko je bila ogromna večina partizanov samih krščanskih fantov. To mi premašo poudarjam.

Lado Kocjan je pisal o Grozdetu - ne vem, če ste to brali?

To je zanimivo prebrati. Piše proti Grozdetu kot mučeniku. Lado Kocjan je bil partizanski poveljnik, torej komunistični general, doma iz Mirne, kjer je bil Grozde ubit. On izrecno pravi - bom citiral: "Saj niti za en odstotek partizanov ni bilo komunistov. Vsi so bili verni, nekateri celo globoko verni". To premašo upoštevamo. Večina partizanov je bila torej krščanskih fantov in to je imel pred očmi mariborski škof Tomažič. Rekel je:

Pogovor z dr. Antonom Trstenjakom, psihologom-raziskovalcem in teologom, avtorjem številnih znanstvenih in poljudnih knjig, ki so vsa desetletja po drugi svetovni vojni odločilno oblikovala raven kulturne zavesti Slovencev

To je pač splošen zakon dialektike. Stari Kitaci pravijo, da se vsaka kvaliteta, ki doseže neko skrajnost, sprevrže v svoje nasprotie...

Je že tako. Če si strašno pobožen, fanatičen in začneš tiste, ki ne verujejo, zapirati, pozabiš, da nimaš nobene pravice početi kaj takega. In kako lahko to počneš kljub temu, da v isti sapi učiš, da vera ni odvisna samo od spoznanja. ampak tudi od volje in od milosti. Ce nekdo ne ve, se pravi, da ni imel milosti. 'Kaj ga boš potem preganjal? Boga zahvali, da imaš ti to milost, ne pa, da drugega preganjaš. Poudarjam, da zdaj govorim kot teolog.

Ljudje smo res čudni! Kar sem vam zdaj povedal, sem nekoč že napisal. Kaj hujšega! Vsi skupaj, vključno z duhovniki, so me napadli.

'Takoj sem veljal za komunista, čeprav nimam nič skupnega z njimi. Ampak kritizirati se pri nas ne sme, takoj te vidijo v nasprotnem taboru'

Takoj sem veljal za komunista, čeprav nimam nič skupnega z njimi. Ampak kritizirati se pri nas ne sme, takoj te vidijo v nasprotnem taboru.

Jaz sem duhovnik mariborske škofije in sem v tem ravnal v skladu z mariborskim škofom in njegovo usmerjenostjo.

Vzemite samo tale primer: jezuit p. Cesar je napisal knjigo z naslovom *Partizan nekoliko drugače*. Zakaj? Po maturi je šel v partizane. Pozneje je postal jezuit in duhovnik in zdaj je napisal svoje spomine. Njegovi jezuitski sobratje zdaj berejo to knjigo in jim ne ugaja preveč. V njej je zapisana tudi misel, ki je edino pravilna, pa je nihče ne navaja:

"Domobranci so s svojim bojem, v katerem naj bi se borili za Kristusa, grešili zoper evangelij. Ko je bil namreč Jezus v virtu Getsemani, tik preden so ga aretirali, je Peter potegnil meč, da bi ga branil, pa mu je Jezus ukazal, naj spravi meč nazaj in nožnico. Saj menda veš, mu je dejal, da lahko poklicem cele trume angelov, če hočem, ne potrebujem tebe." Z drugimi besedami: Jezus je tedaj slovesno prepovedal, da bi ga kdorkoli z mečem branil. Tega pri nas niso upoštevali. Misliš so, da bodo z mečem ubranili krščanstvo. Larifar! Lahko pogledate zgodovino - jaz jo dobro poznam! Nobena križarska vojna, noben papeški pohod zoper sovražnike vere ni bil uspešen. Bog ne da blagoslova "krščanskemu" orožju, ker to ni po božji volji. Mi smo poklicani, da se bojujemo z duhovnim orožjem, z močno vero, ki se naslanja na milost.

Nek pater, ki je bil kot begunec veliko let v tujini in se je imel priložnost pogovarjati s škofom Rožmanom, mi je pripovedoval, da je škof Rožman zadnja leta svojega življenja vpritoč njega izjavljal: "Zdaj čedalje bolj vidim, da bi bilo manjše zlo, če se ne bi z orožjem upirali komunistom." Škoda, da ni do tega spoznanja prišel že med vojno! Zlo bi sicer bilo, ampak manjše. Kakšnih 12.000 ljudi bi lahko še živel.

Nadaljevanje prihodnjic

SLOVENCI SMO ZA POLITIKO NEZRELI

SLOVENEC, 7. maj 1994

Pogovor pripravila Slavica Borka-Kucler

"Kako se vi lahko postavite zoper te krščanske slovenske fante-partizane? Oni bežijo pred Nemci, pred mobilizacijo in aretacijo, zdaj naj bi se pa mi bojevali proti njim. Saj to so naši fante!"

Veste, tu so zmote, v katere smo se pustili zapeljati. Komunizmom pa to prav pride. Vsa leta smo za njimi ponavljali, da je bila OF komunistična: pa ni bila. Bila je krščanska, le vodstvo je bilo komunistično. In v tem je ironija. OF je imela za poveljnike tuje - komuniste in domobranciso imeli za poveljnike tuje - okupatorje, nemške generale. Ne eni ne drugi torej niso imeli svoje komande, eni in drugi so bili ubogo slovensko ljudstvo.

Oboji so bili izgrani?

Ja, ubogo izigrano slovensko ljudstvo so bili tako eni kot drugi.

V svoji knjigi *Misli o slovenskem človeku*, v zadnjem poglavju s podnaslovom *Na Slovenca ne bom streljal* pripovedujem o vojaku iz moje vasi. Nemci so ga mobilizirali in poslali nad partizane. Ko bi moral streljati nanje, je sam pri sebi sklenil: "Na Slovenca ne bom streljal!" in je pobegnil k partizanom. Potem je bil pri njih nekaj časa zelo zadovoljen, dokler niso šli v boj zoper "belo gardo". Spomnil se je svojega sklepa "na Slovenca ne bom streljal", pa se je v zadregi odločil in odšel k domobrancem. Ko je prišel k njim, si je mislil: "Zdaj sem pa dober!", ampak domobranci mu niso zaupali, ker je tako begal sem in tja in so ga zaprli.

Oni so sploh znali zapirati ljudi. Tudi to je poglavje zase! Pa tega nihče ne pove. To, da so domobranci domače ljudi zapirali in jih dali pošiljati v Dachau, to je bil zločin nad slovenskim narodom. Tega ne bi smeli delati. S kakšno pravico naj Slovenec aretira Slovenca in ga pošlje v uničevalno taborišče? Izgovarjali so se, da je šlo za komuniste. So bili pa vendar ljudje in Slovenci, oprostite! In še to, da je to po krščanski morali v vsakem primeru prepovedano. Jaz ne smem človeka poslati v smrt, pa je čisto vseeno, kdo in kakšen je. Za tako dejanje ni opravičila. Saj so zaprli tudi veliko ljudi, ki niso bili komunisti! Na primer duhovnika, profesorja Solarja, pa Gosarja, same krščanske ljudi. Pravijo: "Nemci so jih poslali v taborišča..." Ja, ampak vi ste jih ovadili ali aretirali. Vidite, to je farizejska morala!

Ali tudi to spada - kot ste na začetku izjavili - k pretirani slovenski načelnosti?

Ja, ja. Pretirana načelnost postaj zločinska. Oziroma, pretirana načelnost je že zločinska! - v skladu s tistim latinskim pregovorom, ki pravi *Summa iustitia, summa iniuria* ali: najvišja pravičnost je najvišja krivica. To je star pregovor, izvira še iz rimskega prava.

IN ŠE IZ SLOVENSKE SKUPNOSTI

“DIVJI LOVEC” JE DOBRO ZADEL

Igralska družina Merrylands - Sydney

Divji lovec je dobro zadel! Vsaj tako so rekli gledalci, ki so napolnili dvorano ob premieri *Divjega lovca*, Frana Saleškega Finžgarja.

Igralska družina Merrylands je spet enkrat postavila na oder dobro izvedeno dramsko delo, za kar res zaslužijo pohvalo.

K uspehu igre so pripomogle tudi zelo profesionalno izdelane kulise in slike slovenskih pokrajin, ki so predstavljale ozadje. Navdušeni igralci so se že lotili dela za naslednjo igro, ki pa bo po splošni želji komedija.

Eden od problemov, s katerimi se igralska družina ves čas spopada, je pomanjkanje primernih iger, s katerimi bi lahko ustregli našemu občinstvu in če morda kdo od naših bralcev širom Avstralije ali doma ve za kaj primernega in poskrbi za kakšno uporabno igro, mu bomo zelo hvaležni. In če bo potrebno, bomo vsak material zelo natančno tudi vrnili.

Igro poslati na naslov:

Ivan Koželj, c/o Verski Center Merrylands, P.O.Box 280, Merrylands, NSW 2160.

Lep pozdrav
Martha Magajna

SPORED SREČANJ S TONETOM IN SONJO KUNTNER

Ker se je spored srečanj s Kuntnerjevimi od našega zadnjega poročanja nekoliko spremenil, povzemamo novi spored iz *Svobodnih razgovorov*:

3.VII. Prihod v Sydney ob 7.00 uri zjutraj, let Garuda 898; 4.VII. Radijsko snemanje na SBS radiu Sydney; 5.VII. Predvideni literarni večer z Avstralci v Sydney; 8.VII. Triglav klub; 9.VII. Slovensko društvo Sydney; 10.VII. Versko središče Merrylands, po maši; 10.VII. Planica Wollongong, po popoldanski maši; 15.16.17. VII. Slovensko društvo Canberra; 22.VII. SNS Victoria (Kew); 24.VII. Versko središče Kew, po maši; 29.30. VII. Brisbane&Gold Coast; 31.VII. Versko središče Adelaide, po maši; 2.3.4.5.VIII. Darwin; 6.7. VIII. morda Slovensko društvo Perth.

Allan Tomšič in Mihela Šušteršič kot Kovac in njegova žena v *Divjem lovcu*

Igralska družina Merrylands v *Divjem lovcu*

One of the leaders in refrigerators, freezers, stoves, ovens, washers & dryers.

gorenje pacific

Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

ENGLISH PAGE

2ND INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL AT THE UNIVERSITY OF LJUBLJANA 8th - 14th August 1994

"LET'S FACE CHAOS THROUGH
NON-LINEAR DYNAMICS"

THE PATRON: MINISTRY OF
SCIENCE AND TECHNOLOGY,
LJUBLJANA
GENERAL SPONSOR: IBM -
Slovenija

PRELIMINARY PROGRAMME
Synergetic approach to self-organising systems; discrete versus continuos representation of dynamical systems; mathematical bacground; physical background; classical and quantum Hamiltonian systems; dissipative systems; open systems; information dynamics; evolutionary approach; fractal graphics-geometry of chaos.
PHYSICS, ENGINEERING, BIOPHYSICS AND PHYSIOLOGY, ECONOMY

PARTICIPANTS
Undergraduate and graduate students, postdocs, junior scientists, ...

EDUCATIONAL REQUIREMENTS
Basic knowledge in analysis and theory of differential equations is desired.

THEORY & APPLICATIONS
Participants will be given an opportunity to extend the theoretical knowledge acquired at the lectures through practical work at workshops which are also a part of the Summer School programme.

CERTIFICATE OF ATTENDANCE
At the end of the Summer School (the proceedings) will be available within ten months after the end of the Summer School.

PARTICIPATION FEE
Participation fee - 480 DEM - includes lectures, accommodation in a hotel and meals, international party, official dinner, concert evening and is payable upon your arrival in Ljubljana.

The application deadline is the end of JUNE 1994.

Please send the application (call for it the editorial of GLAS SLOVENIJE) to this address:
IAESTE LJUBLJANA, MP SOU, Kersnikova 4, 61000 Ljubljana, Slovenia, tel.: +386 61 133 72 19; fax: +386 61 319 448.

**LANGUAGE EXPO
AUSTRALIA**
Sydney Convention & Exhibition Centre, Darling Harbour, 21 - 23 July 1994

Special NLLIA Language Expo Feature: The Australian, Saturday 16 July 1994
(More page 8)

CULTURE

ZDENKA ŽIDO IN MADRID

Despite its troubles, mainly financial, the Slovenian gallery A MAS A IN MADRID continues to line up interesting exhibitions. Last week saw the end of an exhibition by the promising young Spanish photographer LOUIS ASIÑA, at which 32 works were sold. Now showing at the gallery are works by the Slovenian painter ZDENKA ŽIDO, who has won several awards at home. The exhibition is once again the work of the Coastal Gallery in Piran and gallery director Lidija Šircelj, who is soon to be posted to the Spanish capital as Slovenia's first cultural attaché abroad. In this way Slovenian ministries will start giving the Slovenian gallery in Madrid the formal status which it has so far lacked.

POET ON AMERICAN TOUR

Aleš Debeljak recently published a volume of poetry in English translation under the title *ANXIOUS MOMENTS* (White Pine Press, New York, 1994). As part of the promotion for the book, which has been well received in the respected journal Publishers Weekly, the author made a brief literary tour of the east coast of the US in early May, reading poems and talking to an inquisitive public, which turned out in surprisingly large numbers. Debeljak made appearances at Columbia University of New York, Buffalo State University, Jamestown College, Oleana College and the noted Washington bookstore Chapters.

KRESNIK '94

Midsummer Eve, or kresna noč, will soon (June 23) be upon us. The nights are growing shorter as each day lengthens, and Slovenian culture is promised a special celebration on the longest day of the year, when the 1994 KRESNIK AWARD for the best Slovenian novel of the previous year will be announced. Of the 35 candidates the seven-member jury will select five finalists to vie for the prize. The winner will be chosen immediately before the prizegiving at the house of Josip Jurčič, the first Slovenian novelist, in the village of Muljava. Side events are also lined up. Before the winner steps up to receive his or her ten thousand marks, people from the world of publishing will discuss Publishing at the End of the Millennium, while critics and writers will discuss Literary Criticism and the Novel in the context of modern Slovenian literature. The event is being organised by the newspaper Delo and the Society of Slovenian Writers.

TRADE MATTERS

The NSW Chamber of Commerce is organising a trade delegation to Italy and Slovenia on behalf of Australian Tradelinks.

The 15-day tour, scheduled for October, will include Rome, Florence, Milan, Venice, Ljubljana and Frankfurt, with an option open to also visit Paris to attend the SIAL International Food Exhibition.

The Italian market is Australia's 17th largest and is generally very solid, particularly in leather and wool, with Italy our largest single export market for leather and the third largest for wool. Coal, iron ore, bauxite, hides and skins are also significant exports, though chamber CEO David Taylor expects Australian goods and services in scientific, medical and software to play a stronger role in the future, as well as some of Australia's more traditional manufactured exports in automotive, clothing, food and beverages.

The visit to Slovenia would be significant tradewise because of that country's new aggressive economic trade policy and its geographical proximity to the central and eastern European economies, Mr. Taylor said.

Australia's most significant exports to that country have been cotton, wool and hides, though there is potential for greater diversification in the trade flow, given Slovenia's major imports are many and varied—including crude and crude oil, cotton fabrics, automobile parts, passenger cars, computers, isolated wire, motors, medicines, chairs, machinery, textiles and metal products. Slovenia also exports products.

Each delegate will receive an individual business program and the business package will include pre-departure counselling, identification of business partners in each market, group meetings with relevant government and industry groups and follow up support on return to Australia.

For more information contact Chris Stewart at the Chamber. Phone: (02) 350 8100 Fax: (02) 350 8199.

DAILY COMMERCIAL NEWS

25. JUN 1991

SLOVENIA DECLARED AS
INDEPENDENT AND
SOVEREIGN STATE

REPUBLIC
OF
SLOVENIA

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
 Dining Settings   Bentwood Chairs
 Rocking Chairs   Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
 Scoresby VIC 3152
 Ph.: (03) 764 1900
 Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
 Blacktown NSW 2148
 Ph.: (02) 671 5999
 Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

ŽELJA

Zapornika se pogovarjata: — Kakšna pa bo tvoja zadnja želja, če te obsođijo na smrť?

— Da se ga lahko napijem kot mavra.

— Zakaj pa to? — Ves, to sem si vedno želel, pa sem se bal, da bom potem ušpičil kakšno bedario!

PRISEGAM

Kmet je z dvignjeno roko prisegel na sodišču:

— Naj strela ubije mene, ženo in otroke, če lažem, gospod zdravnik!

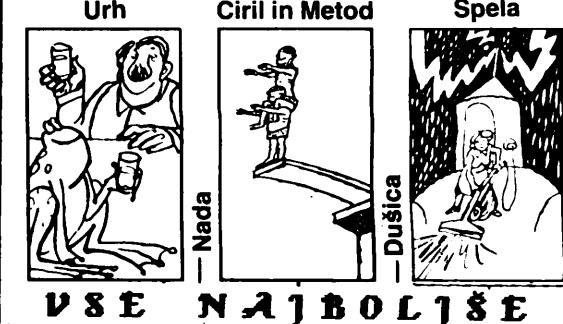
— Dodajte še vole, prašiče in kokoski, pa vam bom verjel.

KEBRČEK

— Petrček, katera žival ti je v živalskem vrtu najbolj všeč?

— Meni slon, očku pa tis kебrček pri blagajni.

GODOVNIKI

POZOR! V bodoče nam
 pošiljajte VSO POŠTO,
 tudi naročilnice in čeke na
 naslov uredništva.

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič

Upravni odbor:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje,
 umetniška izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Victoria 3155

Telefon-fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden,
 Lojze Košorok, Martha Magajna, Vinko Rizmal

Računalniška osnova za prvo stran: Draga Gelt; Logo: Frances Gelt

Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila
 Veleposlanstva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike
 Slovenije - Sydney, Slovenec, Delo, Družina, Mladina, Naša Slovenija,
 Rodna gruda, revija Slovenija, Mladika, Slovenia Weekly, turistične
 brošure o Sloveniji, Radio SBS in 3 ZZZZ ter posamezni poročevalci

Naročam GLAS SLOVENIJE

Priložen ček za:
 letno naročnino \$ 50
 ali polletno \$ 30

NASLOV: GLAS SLOVENIJE
 2/15 Allandale rd.
 Boronia, VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država ..... Poštna št. ....

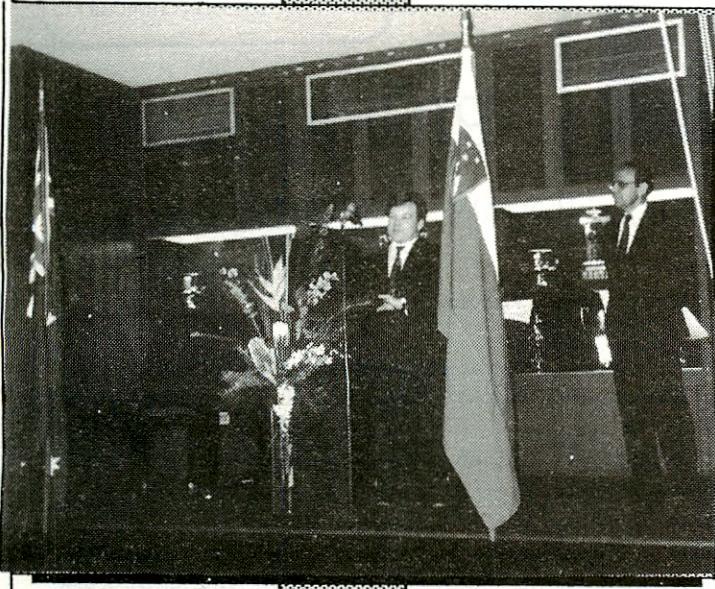
Podpis ..... Datum .....

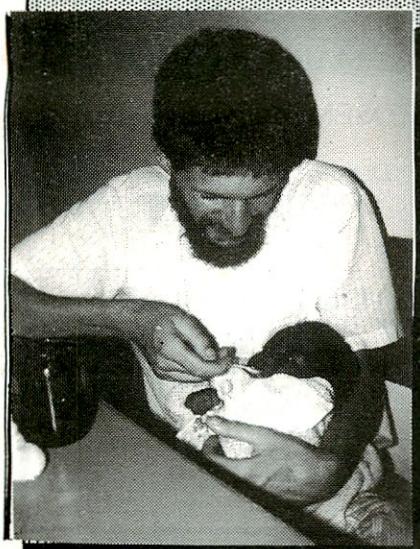
Tisk: Bounty Print, 65 Heatherdale Road, Ringwood, Vic. 3134

S KONZULARNEGA ZBORA
OB PRAZNIKU SLOVENSKE DRŽAVE
Sydney, 24. 6. 1994

Na fotografiji z leve:
Stephen O' Doherty MP, govoril v imenu premierja NSW Johna Faheya in Alfred Brežnik, častni konzul RS, prireditelj zbora

PRAZNOVANJE SLOVENSKE DRŽAVNOSTI
Sydney, 25. 6. 1994, SLOVENSKI KLUB TRIGLAV
Na fotografiji: predsednik Slovenskega narodnega sveta Jože Smuk in Martha Magajna

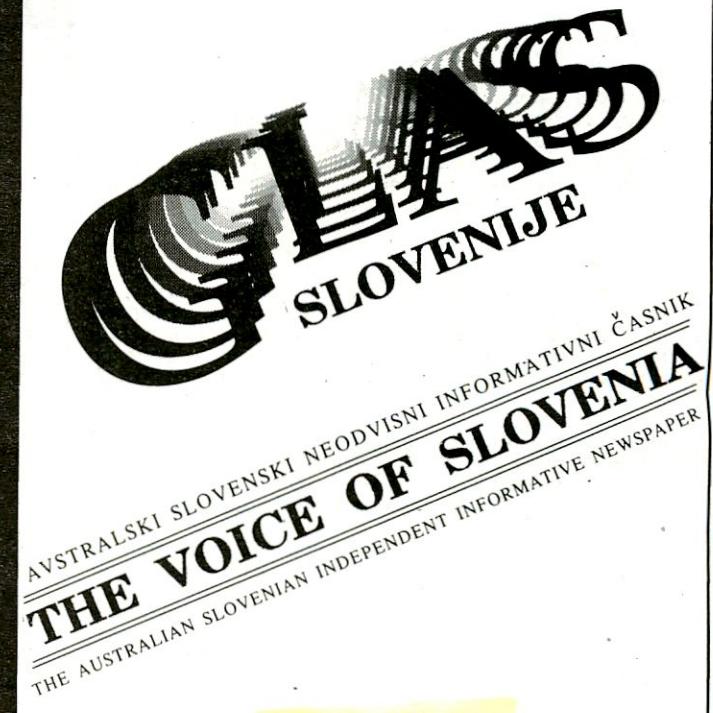

Herman Kocjančič

32-LETNI KOPRČAN PREJEL MISIJONSKI KLJUČ
TRI IN POL LETA SLUŽBOVAL V ZAMBIIJ

Herman Kocjančič se te dni mudi v Sydney. Po treh letih in pol bivanja med Zambijci, se preko Avstralije in ZDA odpravlja nazaj domov, v Slovenijo. Bival je v Nangomi, kjer je misijon sv. Jožefa z župnikom patrom Rozmanom iz Slovenije. Srečal se je tudi s patrom Mihom, ki ga avstralski Slovenci dobro poznajo in jim po Hermanu pošljala pozdrave. V župnišču patra Rozmana, ki je veliko kot Slovenija, je delal kot električar in nasploh pomagal v misijonu. Kot vidimo na fotografijah, je skrbel tudi za male Zambijke.

14-DNEVNIK
CENA \$ 2.00

LETO 2 / št. 30
6. JULIJ / MALI SRPAN 1994

POMEMBEN DATUM

Ob priložnosti državnega praznika Republike Slovenije je Alfred Brežnik, častni konzul RS pripravil v petek, 24. junija 1994 sprejem za konzularni zbor v Sydneju.

Udeležilo se ga je okoli sto gostov, med njimi predstavniki misij in vlad šestdesetih držav. Kot častni gost se je sprejema udeležil Aljaž Gosnar, odpravnik poslov iz Veleposlaništva v Canberri, Dušan Lajovic, častni konzul RS za Novo Zelandijo in Tina Omahen iz Veleposlaništva v Canberri. Med uglednimi gosti so bili tudi predstavniki gospodarske zbornice NSW, AUSTRADE-a, sydneyjskih univerz ter avstralski in slovenski poslovneži, predstavniki slovenskih organizacij iz Sydneja, Wollongonga in Newcastla ter verskega središča.

Navzoče je nagovoril Alfred Brežnik (govor na 11. strani), v imenu premierja NSW pa Stephen O' Doherty. V narodnih nošah sta se predstavila dva mlada Slovenca: Lolita Žižek je recitirala Prešernovo *Zdravljico*, Rudi Črnčec pa je na harmoniko zaigral venček slovenskih narodnih.

V TEJ ŠTEVILKI:

- Govor predsednika RS M. Kučana str.2
- Praznovanja državnega praznika RS str. 1., 7., 8.
- Posmrtni magisterij za Irene Birsa, s predstavitve knjige str.7
- Zimski festival v Ferny Creeku str.7
- Odprto pismo Stanke Gregorič str.8
- Dr. Anton Trstenjak "Slovenci smo za politiko nezeli" str.9
- Zdravje: magnetna terapija str. 10
- Govor s konzularnega zbora str.11

DAN SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

ČESTITKA PREDSEDNIKA DRŽAVE

Spoštovane Slovenke in Slovenci, državljanke in državljeni Slovenije, slovenski rojaki v zamejstvu in po svetu, 25. junij leta 1991 je tisti dan iz bogate slovenske zgodovine, ki je v njej in v svetovni zgodovini zapisan kot rojstni dan nove samostojne države, Slovenije.

Večjega praznika, pomembnejšega po tem, kar zaznamuje in pomeni za naše življenje in prihodnost, Slovenci nimamo. Zato se ga smemo in moramo z vsem ponosom in samozavestjo spominjati vsako leto. In v njem vseh tistih, ki so v vojni za slovensko samostojnost dali svoja življena.

Zgodovinarji, domači in tuji bodo z merili časovne razdalje v prihodnje tehtali in presojali vse zgodovinske okoliščine, naša in druga dejanja, ki so omogočila in privredila do 25. junija 1991 ter nato do vojaškega nasilja nad nami, do našega upora, umika tujih vojaških enot in mednarodnega priznanja mlade slovenske države. Toda že zdaj je jasno vsaj dvoje veljavnih spoznanj. Najprej, da nam je z razsodnim povezovanjem politično-diplomatskih sredstev in ravnanj ter vojaškega upora uspelo izogniti se dalj časa trajajoči in krvavi vojni, s tragičnimi posledicami za majhen slovenki narod. In dalje, da nam je to uspelo samo zato, ker so želje po osamosvojitvi s plebiscitom in s trdim delom po njem podprli tako rekoč vsi državljeni in posebno vse, sicer različne politične stranke, ki so soočene s to veliko zgodovinsko nalogo in odgovornostjo zmogle pustiti ozke strankarske interese vnemati. Teh dveh spoznanj ne bi smeli nikoli pozabiti. Posebej ne dejstva, da je bil takrat nacionalni interes prepoznan in spošтовan, tako da smo zmogli okoli njega strniti svoje moći.

Tudi sedanji trenutek v notranjih razmerah in mednarodnem položaju države zahteva naš resni skupni premislek. Posebej tistih, ki jim je v Sloveniji z demokratičnimi volitvami zaupana oblast. Je svojevrsten trenutek resnice, ko je mogoče izmeriti doseženo na trnovi poti naših notranjih preurejanj in umeštive mlade države v evropska združevanja in ustanove. So težave pri urejanju odnosov s sosedoma: Italijo in Hrvaško. So ovire pri pridruževanju Evropski uniji. Tudi, a ne samo zaradi naše ne dovolj domišljene in usklajevane zunanjne strategije. Med nami, znatnaj nas se klub oporekanju, združevanju, željam in upanjem mnogih, da ne bi bilo tako, razdvaja politični prostor. Vsihujete se nam neželena razdelitev, ki ne temelji na tekmovanju in plodnem iskanju najboljših rešitev v našem sedanjem in prihodnjem življenju. Kot da nas ne bi moral zočanimi predvsem to, kakšne so razmene življenja naših ljudi, njihova blaginja, varnost, kako je spoštovano njihovo dostojanstvo in kako so zavarovane njihove pravice in svoboščine. Kakor da ne bi bili tudi vsi skupaj odgovorni za to in kot da interes in dolžnost vseh ne bi bila, da storimo vse, da bo ta naša država prijazna do svojih državljanov in državljanov. Saj smo jo ustvarili zato, da v njej ne bi bilo sovraštva, žalitev, ponužanj, zlorab in socialnih krivic. Da ne bi bil nihče odrijen od skupnega iskanja odgovorov o našem sedanjem in prihodnjem življenju. Verjamem, da je to interes velike večine Slovencev in da si želijo življenje v takšni državi.

Dovolj je tudi razlogov, ki podpirajo takšno njihovo željo. Naslonijo jo lahko na že vidne in obetavne gospodarske spremembe, na začetke gospodarske rasti in ustavljeni naraščanje brezposelnosti, na trdnost slovenskega tolarja, zmanjšano inflacijo, rastocene devizne rezerve in nove razvojne projekte, odprte za vse in vsakogar, tudi za tuje. Odločiti se moramo, da v tem letu končamo s procesom lastnjenja, ker bo mogoče šele tako izoblikovati novo gospodarsko strukturo in z njo zanesljivo stopiti v svet mednarodne tekmovalnosti ter si trdno zastaviti cilj, da si prav tako v tem letu odpremo vrata za postopno včlanjevanje v Evropsko unijo. To bo moralno izboljšati konkretne življenske razmere vsakega našega človeka.

Ti cilji in takšna prihodnost govorijo, da je nastopal čas, v katerem bi sodelovanje ljudi ob spoštovanju vseh njihovih različnosti in njihovih pravic tuji do poravnave preteklih krivic, sporazumevanje in dialog morali postati naš temeljni način življenja. Dovolj je razlogov za optimizem. Ni pravega opravičila, da bi zaradi težav dajali povode za spraševanje o tem, ali se je vse skupaj izplačalo, ali je to res tisto, kar smo hoteli. Je, to je tisto! Tega prepričanja nam trenutne razmere ne bi smele zastreti. Toda res je, tudi to še ni povsem tisto. Treba je še naprej, da bodo vsa naša hotenja zadovoljena. Tudi to je zahtevno in tudi to nam ne bo podarjeno. Zmogli bomo, če bo dovolj volje in sodelovanja.

S tem priporočilom, upanjem in željami čestitam ob dnevu državnosti prav vsem državljanom in državljanom Republike Slovenije, vojakom in častnikom slovenske teritorialne obrambe, slovenskim policistom, vsem rojakom in prijateljem po svetu, vsem ljudem dobre volje.

Milan Kučan
Predsednik Republike Slovenije

Milan Kučan

V vojni: odločnost.
V porazu: kljubovalnost.
V zmagi: velikodušje.
V miru: DOBRA VOLJA!
WINSTON CHURCHILL

PIŠEJO NAM...

KORL HREN - DVAINOSEMDESETLETNIK

Draga gospa Stanka!

Hingsford

Zgoraj veljata za Vas dva bliscia! Glas Slovenije je pelo zanimiv in informativen zapis kaže nas avstraliske Slovence! Predvsem pa je to Vaša žaluga in Vaša poštovoljnost kot glama urednica! Upam, da se je število naročnikov precej povečalo. Posebno sedaj ho žacenja. Glas Slovenije že drugo leto izhaja!

Nedavno sem pregledal "Album avstralskih Slovenec 1985". In na strani 75 sem našel Vašo fotografijo in Vaš članek "Fisilenec - Misica Multikulturne družbe". Med drugim citam tudi da ste bili nekaj let v Sarajevu. Naremre v Sarajevu in Bosni so tam verjetno dobro znane tako tam posiljam vodni članek. Jane z dnem 29.12.92 ki Vas bo zanimal. Trideset tisoč Bosank posiljenih in od Srbov ponovno posiljevalnih Bosanke! Ja, gospa Stanka, kar se tam dogaja je kar strahota. Koliko upravičenega sorasta bo ostalo na kakih pet ali pa še več generacij!

Pišlagam čeč za letno članarino do junija 95 v presek \$ 50 in \$ 20 za tiskovni sklad. Upam, da bom drugo leto še toliko pri moči da Vam bom poslal morocinino za leto 1996. Moj 82 rojstni dan se kar hitro približuje! Nadalje Tam posiljam tudi nekaj. Vrekov. Misi. Domislic. Alpisonov. in Pregovorov! Verjetno Vam bo nekaj istih vrec.

Izhreno Vas pozdravljam in Vam želim še mnogo uspehov!

Korl Hren
Hingsford

Marcela Bole

ALOJZ BIRSA

in

MARCELA BOLE

OSEMDESETLETNIKA

Dragi Korl, Alojz in Marcela,
ostanite med nami srečni in
zdravi čim dlje

Uredništvo

TISKOVNI SKLAD

- K. Hren \$ 20.00;
- I. Legiša \$ 10.00;
- F. Brenčič \$ 20.00;
- dr. M. Filipič \$ 100.00;
- I. Leber \$ 50.00;
- E. Jakob \$ 25.00;
- I. Cetin \$ 25.00;
- Rodriges-Bole \$ 10.00

HVALA

Spoštovane bralke in bralci, pisma in prispevki kar dežujejo v uredništvo, toliko novic in zanimivosti - prostora pa vse manj. Kar hudo mi je, da Vam vsega ne bom mogla predstaviti, vsaj v tej številki ne. Hvala za vse telefonske poklice, sporočila, čeke in ponovna dobrodošlica novim naročnikom. O tem več drugič.

Vaša Stanka

PIŠEJO NAM...

Draga Stanka!

Zelo rada imam Vaš list in Vaše članke. Pišete naravnost brez olepšave, tako, kot je v resnici. Dobro, da se najde nekdo, ki tudi obiskom iz domovine pove kar jum gre. Postali smo res nekakšna "turistična Meka", saj smo dobri gostitelji in nudimo vse kar imamo: smo vodiči, vozniki in še kaj... žrtvujemo pač ogromno svojega časa. Ne pričakujemo zahvale a da nas potem vsaj blatiš ne bi (op.u.: jaz pa bi dodala, ko bi se nam vsaj oglasili s pošteno kartico ali telefonskim poklicem in nam sporočili, da so po tistem, ko smo jih tako gostoljubno pospremili na letališče srečno doskočili na slovenska tla).

Večkrat sem ob kakšnem Vašem članku pomisnila: to bi morala Stanka poslati domov za objavo. In potem sem res našla v Slovencu kak Vaš članek pa tudi od Jožice Gerden in Cvetka Faleža. Čestitam! Je kar bolj zanimivo, če je v rubriki "Tako mislim" zastopana tudi Avstralija. Čeprav nam pridejo časniki iz Slovenije v roke z zamudo, se vseeno lahko še prav čas seznanimo z domačimi dogodki.

Veseli me, da je bilo ob Janševi zamenjavi toliko rojakov ob njegovi strani. Tudi za naju je Janša bil in je in bo ostal junak! V kritičnem času je tvegal svoje življenje in delal za korist slovenskega naroda. Vse ostalo je čekanje, umazana politična igra in borba za oblast in korist. Vse to nam je predobro znano iz časov prejšnjega enourma.

Razumem Vaše razocaranje, ki ste ga izrazili v eni od prejšnjih številk. Tudi pri nas so v času zadnje vojne v Sloveniji nekateri stali ob strani in verjetno upali, da do osamosvojitve ne bo prišlo. Upam, da so vsaj danes ponosni in zadovoljni, da se je Slovenija končno otrsala dolgoletnega jarja, čeprav je do resnične demokracije še dolga pot. Kjer je volja, je tudi izhod! Where is a will - there is a way! rečijo Avstralci in oni tudi nekaj vedo.

Čestitam Vam za delo in trud, ki ga imate z glasilom. Brez Vas bi ga gotovo ne bilo. Želim, da nam ga še dolgo pošljate, pa če so vejice pred in za "prosim" ali ne.

Osebno imam raje glasilo z nekaj slovničnimi papakami, kot pa nič napak in nič glasila. Še vedno drži pugovor: "Kdor ne dela, ne greši!"

Se naprej vztrajajte pri svojem svobodnem mišljenju in mnenju, do katerega ima pravico vsak v Avstraliji živeči!

Lep pozdrav Vam in vsem dobrim Slovencem

Anica Cuderman, Queensland

Po enem letu se zopet oglašam iz Sydneys, da plačam časnik Glas Slovenije, katerega z veseljem preberem od začetka do konca. Za mene je velikega pomena, ker nisem dobra v angleščini, ne berem avstralske časopise, razumem samo slovenske in s tem zvem vsaj nekaj novic iz naše lepe domovine Slovenije. Želim Vam vse dobro, uspeha še za naprej in čestitam Vašemu delu, ker je časnik za nas starejše res velika sreča in veselje. Z odličnimi slovenskimi pozdravi vdana P.Z. NSW

Si res pridna deklica, kot vidim deklica za vse! No pa se najde neka šarmantna dama pa ti išče dlako v jajcu, prosim lepo! Vejico pred in po "prosim"! Joj, kako bi takim privoščil, da bi naredili vsaj eno številko od A do Z! Kot da ne bi bilo takih, podobnih in drugačnih napak v časopisih kot so Delo itd. In to kjer imajo lektorje...

L.K. Sydney

... Glasu Slovenije z najlepšimi željami za prvi rojstni dan in še na mnoga uspešna leta!

Dr. Marjan Filipič, Sydney

Prisrčno se Vam zahvaljujem za redno pošiljanje in lepo urejeni Glas Slovenije. Besede, ki ste jih zapisala v naš časnik so tudi meni večkrat omehčale srce, zato tudi meni ni žal truda in Vam s posebnim veseljem pišem in želim: Bog ali narava naj Vam da srečo in zdravja....

F.P. NSW

Kakor vidite, sem Vam priložil \$ 25.00 več kot je potrebno, saj je za mene vsaka afera in neumnost v domovini Sloveniji več vredna kot \$ 2.00....

I.C. Adelaide

Najprej se Vam iskreno zahvaljujem za redno pošiljanje informativnega časnika Glas Slovenije, s katerim ste mi do sedaj nudili veliko zanimivega in zadovoljnega branja.

Danes teden odpotujem za dalj časa v Slovenijo. Radi svoje odsotnosti tukaj, se mislim ponovno naročiti na Glas Slovenije šele ko se vrнем...

L.P. Melbourne

Spoštovana Stanka,
tudi jaz se pridružujem bralcem in Vas občudujem, da imate korajžo izraziti tisto, čemer se (na žalost) še mnogi protivijo in to je "resnica"!
E.J. Canberra

MALI OGLAS

SESTANEK ŽELJA

55-letni vdovec iz Melbourna, rojen v Sloveniji na Notranjskem, finančno dobro preskrbljen (zaposlen z lastno hišo), želi spoznati mirno sopotnico istih let za razumevajoče prijateljstvo. Ponudbe poslati na uredništvo Glasu Slovenije pod "Mirno življenje".

Slovenija ALPADRIA??? Ko sem čitala te vrstice sem skoro omedela. Tako želijo nekateri spremeniti ime naši lepi Sloveniji! Spoštovani voditelji, čeprav sem kratkovidna takoj spoznam Slovence po krasni novi zastavi, ki je gotovo med najlepšimi na svetu. Lepo Vas prosim, ne spremite imena Slovenija in ne zastave. Kdor se ne strinja z mojim mišljenjem, naj se oglaši v Glasu Slovenije.

Pogovor z dr. Antonom Trstenjakom, pogovarjal se je Slavica Borka-Kucler. KRASNO! SAMA RESNICA! - tudi če me date na vislice!

Lepo Vas prosim Slovenci, menda je dovolj sovraštva in čas je, da se ta naša "malenkost" združi v en šopek "SLOVENEC SEM" in prav nič drugega. Marcela Bole, Melbourne

Glas Slovenije je informativen in obenem nam prinaša zanimive članke o katerih se da tudi globoko razmišljati. Hvaležna sem Ti za kotiček uspešnih Slovencev, saj smo do sedaj govorili le o društvenih in zanemarjali posameznike, ki so lahko s svojim delom prav tako v ponos naši skupnosti. Razen patra Bazilija (kotiček mladih v Mislih) smo precej zanemarjali tudi uspešne posameznike, iz vrst tukaj rojene mladine.

Zelo me je prevzel članek "Slovenci smo za politiko nezreli", v katerem se novinarka Slovencev Slavica Borka-Kucler pogovarja z dr. Trstenjakom. Kako resnična je njegova trditev! Saj se Slovenci obravnavamo pod gesлом: "Ce nisi za nas, si proti nam." Ne dojemamo še, da sta NAS ali PROTI NAM dve skrajnosti, med njima pa je veliko nevrtnalno polje. Tega Slovenci ne zaznavamo, ne priznamo. Dr. Trstenjak je na zelo preprost način povedal marsikatero resnico prav vsem, vernim in nevernim: da Kristus ni premagoval svoje sovražnike z nožem in pestjo, temveč z naukom, polnim ljubezni, tudi do tistih, ki misijo drugače kot mi. To je velika širokogrudnost, ki je Slovenci nismo zmogli niti v vojni in niti po njej, ne zmoremo je pa niti danes. Obnašamo se kot fanatiki: edino jaz imam prav! Skoda, da ne premoremo več ljudi, ki bi imeli za dr. Trstenjaka razumevanje in široki pogled v pravi krščanski odnos do bližnjega. Doktorjeve besede so globoke in prebrala sem že več odmevov nanje, v katerih pisci pravijo, da so nekatera dejstva slišali prvič in da morajo kot taka priti v zgodovino. Hvala tudi Tebi, da si nam ta pogovor posredovala.

Ivana Skof, Melbourne

PA ŠE TO

Se spomnite Avstralca Anthony-ja English-a, maturanta iz slovenščine na sydneyški Bankstown gimnaziji, kjer poučuje v 12. letniku Mariza Ličan? Uganite kaj je z njim! Pa ne boste mogli! Anthony zdaj živi v Sloveniji, tam se je zaposlil in kmalu nam bodo z Radia Slovenije poslali njegovo zvočno pismo. In še to: Anthony hoče zdaj biti TONE!

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

1. TABOR SLOVENCEV PO SVETU

je bil 18. junija v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani. Srečanja, ki ga je organizirala nova izseljenska organizacija *Slovenija v svetu*, so se udeležili številni Slovenci po svetu, med njimi je predstavljal Avstralsko-slovenski svet Cvetko Falež iz Canberre; tako on kot drugi so pozdravili navzoče in govorili kot predstavniki glavnih krovnih organizacij. Cvetko Falež je med drugim govoril o politični razdeljenosti med Slovenci, glavnim krivcem zanje naj bi bila tudi Slovenska izseljenska matica (več o tem na str. 8).

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES NA DUNAJU

23. in 24. junija je bilo drugo zasedanje SSK na Dunaju. Po uradnih podatkih, je bil Cvetko Falež iz Canberre, ki se od marca letos mudi v Sloveniji, sprejet na zasedanju kot izvoljeni delegat Avstralske slovenske konference, s seboj je imel pismo Jožeta Senčarja, predsednika (Op.u.:takoimenovanega) AŠK, ki ga je pooblastil. Zasedanje mu je dalo dva glasova, enega za Faleža, drugega za Senčarja. (Op.u.:o tem, da člani AŠK in njenih Slovenskih narodnih svetov v Avstraliji o tem niso ničesar vedeli, berite na str. 8.).

ZALNE SLOVESNOSTI IN ODKRITJA SPOMINSKIH PLOŠČ ZAMOLČANIM

V Spodnji Slivnici blizu Grosupljega so se spomnili svojih rajnih domačih - žrtv komunističnega nasilja. Spominsko ploščo desetih Slivničanov so pripelj na steno ob vhodu v cerkev. Simbolni pokop za žrtve revolucije z odkritjem spominske plošče je bil tudi v župni cerkvi sv. Marjete v Horjulu. Tu so zapisana imena pobitih mož in žena iz vasi Koreno, del Lesnegra Brda, Samotorice, Vrždenec, Ljuboginja, Horjula, Zaklanec in Podolnice. Na plošči v Ihanski župniji je 27 imen in priimkov. V kraju Vrhe je samevalo počivaliče pomorjenih prebivalcev Trbovelj, Zagorja, Hrastnika, te dni pa so pripravili tudi zanje spominsko slovesnost, na kateri so javno spregovorili o svojih najdražjih.

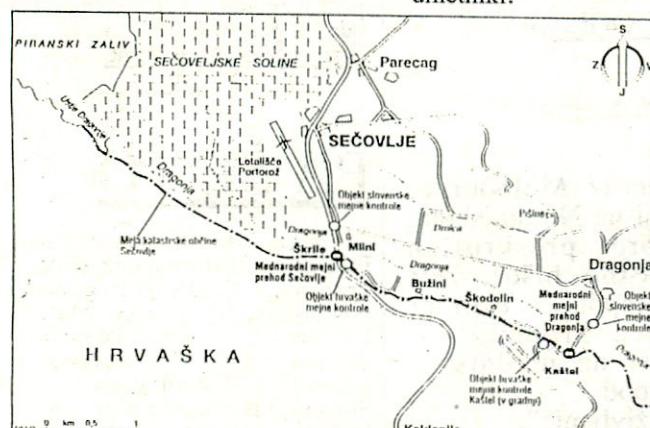
POKOJNINE VIŠJE ZGOLJ ZA 0,7 ODSTOTKA

Junija so se pokojnine in druga denarna nadomestila, ki jih izplačuje pokojninki zavod, zvišale, vendar le za 0,7 odstotka, za toliko so se povečale namreč aprilske plače. Zvišanje velja od 1. aprila letos.

ODNOSI MED HRVAŠKO IN SLOVENIJO

so še naprej nerazčleneni - napeti in prav te dni se bosta sestala vladna pravaka obeh držav. Se nadalje je sporna meja pri Dragonji (glej skico).

SPORNO MEJNO OBMOČJE S HRVAŠKO

CENE TELEVIZIJSKEGA RAZKOŠJA

V Sloveniji, ki se po številu kabelskih priključkov uvršča ob bok Nemčiji in Avstriji, saj je kabelska televizija že skoraj v vsaki treti slovenski družini, je cena storitev še vedno precej neenotna. V Ljubljani morajo odšteti okrog 160 tolarjev mesečno, v Mariboru pa še enkrat toliko. Za odštetih 350 tolarjev mesečno si lahko mariborski gledalci privoščijo do 27 televizijskih ter 15 radijskih programov. (Op.u.: in ne kot mi ubogi Avstralci, ki imamo na razpolago le 5 kanalov in se do iznemoglosti nagledamo reklam in starih filmov iz "naftalina")

MARIHUANA V SLOVENIJI

Po mnenju mnogih je Slovenija po številu pridelanih rastlin marihuane na prebivalca v samem evropskem vrhu. Zakon to seveda prepoveduje in za prekršitelje določa od šestih mesecev do desetih let zapora. Zdaj so se nekateri lotili zahtev po legalizaciji mamil (mehkih drog) in zbirajo podpise.

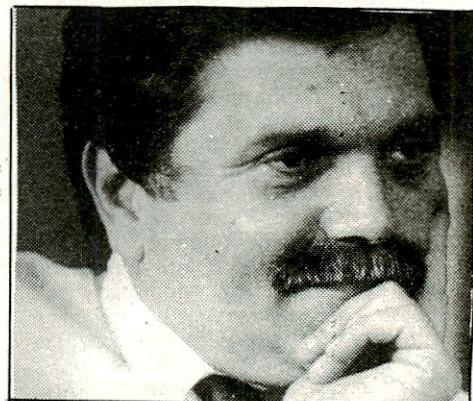
PODELILI ŽUPANČIČEVE NAGRADA

V okviru prireditev ob 850. obletnici prve omembne mesta Ljubljane so dodelili Župančičeve nagrade. Za življensko delo je nagrada prejel Mile Korun, gledališki režiser in drugi umetniki.

V Škofovih zavodih (z leve): dr. Jože Bernik, dr. Peter Urbanc, Janez Rihar, povezovalka Helena Novak, Cvetko Falež in Milan Magister

FOTO: ROMAN ŠPIČ

ODSTOPIL PRAVOSODNI MINISTER MIHA KOZINC

Bil je obenem predsednik komisije za stanovanjska posojila. V komisiji je bila večina članov Drnovškovi Liberalnih demokratov (tudi Kozinc na fotografiji zgoraj), ki so brezpravno delili stanovanjska posojila poslancem in ministrom; največja ironija: tudi sam "pravosodni minister" si je dodelil posojilo za 70.000 nemških mark za gradnjo nove hiše, za 3% obresti, medtem, ko morajo "navadni" državljanji za nakup hiše ali stanovanja najeti posojilo za najmanj 12% obresti.

OSREDNJA PROSLAVA DNEVA DRŽAVNOSTI JE BILA LETOS V VIPAVI

Prisostvovala sta ji med drugimi tudi Milan Kučan in dr. Janez Drnovšek.

MAŠA V KOČEVSKEM ROGU

V nedeljo, 26. junija, v času, ko sta Kučan in Drnovšek prisostvovala osrednji slovesnosti v Vipavi, so se Pod Krenom zbrali na obletni spravni maši za pobite domobrance. Mašo je vodil dr. Alojzij Šuštar in več duhovnikov. Sodeloval je moški pevski zbor iz Dobrepolja, spregovorilo pa je več govornikov.

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT) Julij 1994

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	95.2457	95.8189
Nemčija	1 DEM	79.2657	79.7427
ZDA	1 USD	129.7818	130.5628

SLOVENIJA MOJ DEŽELA

LJUBLJANA — VSESLOVENSKI MUZEJ NEODVISNOSTI

Slovenci smo ob državnemu prazniku na ljubljanskem griču dobili prvi muzej, ki bo predstavljal slovensko vojaško zgodovino. Z muzejem osamosvojite se bodo spomnili vseh tistih, ki so padli v vojni za samostojnost, in tistih, ki bi lahko padli, če ne bi bila slovenska takтика in strategija tako uspešni. Topovi bodo na gradu nameščeni na istem mestu kot so bili včasih. Zaradi stalnih problemov z denarjem je bilo treba sredstva dobiti tudi iz tujine in tako so ga zbrali tudi med Slovenci v Clevelandu in Torontu. Vsi darovalci so vpisani v knjigo darovalcev (na sliki), dobili pa bodo tudi pisne zahvale. Muzej je namenjen torej vsem Slovencem, tudi nam, ki živimo v tujini in smo podpirali Slovenijo v času osamosvojitve.

*

POŠTOJNA — SREČANJE V MOJI DEŽELI

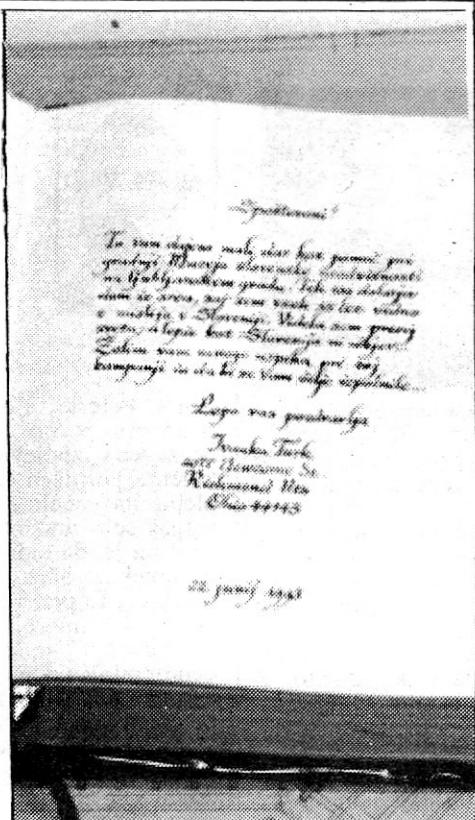
Letos se je Slovenska izseljenska matica odločila, da bo srečanje z izseljenci v Postojni. Osrednja prireditev je bila 2. julija. Letošnje posebnosti in predstavitev: —kulturno in ustvarjalno bogastvo Slovenije, —slovenski kras, jamski svet s posebnim poudarkom na Postojnski jami in njeni bližnji okolici, —dediščina postojanskega območja in —ustvarjalnost Slovencev po svetu ter njihove vezi z domovino.

Nekaj temeljnih programov:

- maša v Koncertni dvorani,
- promenadni koncert Postojnske godbe,
- nastopi domačih in tujih skupin ter posameznikov,
- družabne igre, žrebanje in nagrade,
- prihod muzejskega vlaka v Postojno,
- vožnja z vozovi,
- delavnice kot so kovaštvo, lončarstvo, pletenje košev, klekljanje...
- kulinarne delavnice, kjer so udeleženci lahko tudi tekmovali,
- vzporedni programi še v Predjami, Pivki jami, centru mesta,
- razstava slik s slikarske kolonije izseljenskih umetnikov in ob 75-letnici Janka Benigarja iz Južne Amerike,
- Ob 110-letnici Postojne turistična podoba Postojne-razstava.

KOPER — PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

V Kopru, Piranu, Izoli in Portorožu se je pričel 1. julija PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL, ki bo trajal do 25. avgusta. Predstavilo se bo 43 gledaliških, plesnih in glasbenih prireditev. Festival je odprlo Primorsko dramsko gledališče s predstavo *Cudežno gledališče*, izvedli pa so jo na Prvomajskem trgu v Piranu. Mariborsko gledališče s Pandurjevo znatenito predstavo *Carmen* je doslej gostovalo le v tujini, zdaj pa se bo predstavilo tudi na tem festivalu.

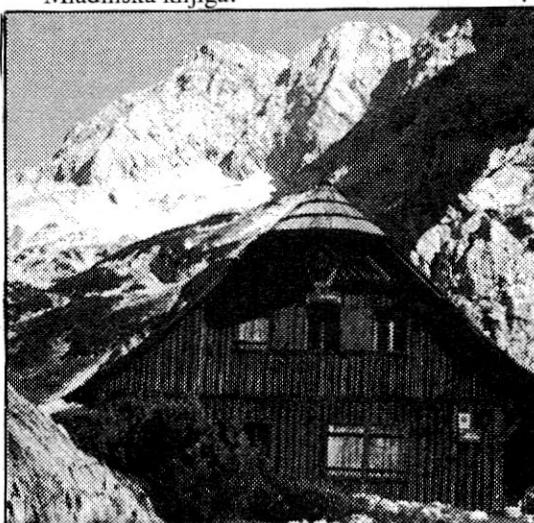
LJUBLJANA - Ljubljanski AUSTREL hotel, je bil že lani imenovan za najboljši hotel na lokalnem trgu. Austrel je nekdanji hotel Kompa, ki je leta 1991 postal licenčni partner mednarodne hotelske verige Austrel, šestih hotelov: na Dunaju, Salzburgu, Innsbrucku, Nurnbergu, Welsu, Münchnu in torej v Ljubljani.

NOVA ZANIMIVA TURISTIČNA PUBLIKACIJA

Vodnik po poštarski jamarski poti - je izdalo Planinsko društvo PTT Ljubljana. Obsegajo 100 strani in podrobnejše opisuje blizu 30 zanimivih jam. Obsegajo pa še najnujnejše napotke o opremi, varovanju jam in pravila poštarske jamske poti. Na koncu je dodano imensko kazalo.

SLOVENSKA NAREČJA

Na popotovanju po Sloveniji lahko spoznamo tudi njena številna narečja. Pri tem bo odlično služila knjiga *Slovenska narečja*, v njej jih je opisanih 31, dopolnjena je s štirimi različnimi kasetami in zemljevidom. Izdala Mladinska knjiga.

LJUBLJANA - SLOVENIJA NA VIDEO KASETI

Založba Jaka je v sodelovanju z Inštitutom za geografijo Univerze v Ljubljani pripravila in nedavno izdala zbirko petih video kaset o Sloveniji. Od sončnega primorja, do vinorodnih goric, od alpskih virov do kraškega podzemlja... vse to je na prvi 25 minutni kaseti, ki jo nameravajo uporabljati tudi za predstavitev Slovenije. Ostale štiri kasete pa podrobnejše predstavljajo sredozemske, alpsko in predalpsko, dinarskogorško in panonsko Slovenijo.

*

LIPOV LIST - je slovenska turistična revija, ki izhaja enkrat mesečno in je nadaljevanje Turističnega vestnika. Naslov uredništva: Miklošičeva 38/VI, Ljubljana 61000, telefon: 312 087.

*

MARIBOR - Prav te dni (od 25. junija do 9. julija) poteka v Mariboru poletni festival Lent 94. Zvrstilo se bo okoli 150 različnih prireditev in ena največjih bo mednarodni folklorni festival Folkart 94 (Škotska, Gruzija, Portoriko, Madžarska, Poljska, Tajvan, Nova Zelandija itd.) Posamezne omenjene skupine bodo gostovale tudi drugod po Sloveniji, v Kopru, Ljubljani in drugod. V okviru festivala bo splavarski krst.

*

GLEDALIŠKE, GLASBENE, PLESNE IN FILMSKE PRIREDITVE - FESTIVALI, RAZSTAVE

BLED

VEČER KOMORNE GLASBE v cerkvi na otoku 11.07.94

IZOLA

ZDRUŽENE IGRE NARODOV Mednarodna prireditev 13.07.94

KRANJSKA GORA

90 LET TURISTIČNEGA DRUŠTVA Sklop kulturnih prireditev 15.07. - 17.07.94

BOHINJ

BOHINJSKI VEČERI, vsak petek pod skalco 15.07. - 23.08.94

RADENCI

RADENSKA NOČ 16.07.94

MOZIRJE

RAZGIBAJMO MOZIRJE, zabavna prireditev na veselčnem prostoru 16.07.94

BOHINJ

VEČER POD SKALCO, koncert narodno zabavnih ansamblov 16.07.94

KOSTANJEVIČA

KOSTANJEVIŠKA NOČ, zabavna prireditev 20.07.94

ROGAŠKA SLATINA

ANIN PLES, elitni ples 23.07.94

VELENJE

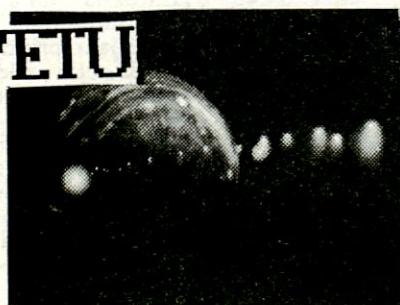
NOČ OB JEZERU, največja zabavna prireditev v Saleški dolini 23.07.94

SREDNJA VAS V BOHINJU

VEČER NA VASI 23.07.94

PO SVETU

WASHINGTON — Vesoljska "prometna nesreča". Komet Shoemaker-Levy naj bi okoli 16. julija letos trčil v Jupiter. Zadeva naj bi trajala šest dni tako, da bi prišlo vsak dan do novega trka. Ti naj bi se skozi močne teleskope videli kot bliski. Vendar so še vse skupaj le ugibanja, astronomi še sami ne vedo kaj se bo zgodilo in kaj bodo videli. Ob trku naj bi se sprostilo toliko energije, kot če bi aktivirali vse jedrsko oružje na Zemlji naenkrat. Znanstveniki primerjajo ta trk s tako imenovanimi dogodkom K-T "trkom kometa z Zemljijo" pred približno 65 milijoni let-takrat so izumrli dinozavri in okoli 70 odstotkov drugih življenskih vrst. Pravijo, da bi tudi manjši deli kometa, ki bi zadeli Zemljo pomenili katastrofo. Z zadetjem Jupitra pa bodo najopaznejše spremembe ozračja.

TRST — V Trstu je bilo v začetku junija posvetovanje o "večplastnosti istrske problematike". V vprašanja Istre se vse bolj vmešava srbsko-črnogorska zveza, češ, da je bil Beograd edini podpisnik osimske sporazume in s tem edini naslednik nekdaj Jugoslavije. Pred kratkim je črnogorski predsednik Momir Bulatovič trdil (Vojislav Šešelj) da govoriti sicer že ves čas), da je Jugoslavija grešila, ker ni proglašila osimske sporazume za neveljavne in ponudila Istru in Dalmacijo Italiji, Reke pa Madžarski. Oni pa da ne bodo "branili" Dalmacijo pred morebitno italijansko ofenzivo. Pred kratkim je občina Devin-Nabrežina sklenila vnesti v svoj statut dvojezični imeni ribiškega naselja in naselja sv. Mavra ter postaviti pred njima dvojezični napis. Toda združenje Istranov, katerega člani živijo tudi v omenjenih naseljih, je na tiskovni konferenci ostro napadlo ta sklep občinskega sveta.

SKOPJE — Iz Makedonije prihajajo opozorila, da Srbija na makedonskih mejah kopiči vojaštvo. Tudi poveljnik Unproforja za to območje je dejal, da enote, ki jim poveljuje, ne bi mogle preprečiti možne srbske agresije na Makedonijo. Predsednik Kiro Grigorov je pozval Nato, naj kaj stori in prepreči srbske načrte. Makedonci bodo izgleda le spremenili simbol na svoji zastavi, namesto "sonca Vergine", ki je razlog spora z Grčijo, naj bi bili na makedonski zastavi v grbu dve ptici, ki pijeta vodo iz "izvira življenja", simbol iz makedonske ljudske tradicije. Takšnim spremembam pa nasprotuje največja makedonska opozicijska stranka VMRO-DPMNE.

PARIZ — "Evropa se pričenja s Sarajevom" je bil naslov volilne listine, s katero so se francoski intelektualci pojavili na volitvah v evropski parlament. Zeleli so doseči debato, ki bi ustavila krvavo bosensko vojno. Na seznamu podpornikov liste je bilo 87 svetovno znanih nepoklicnih politikov, vodil pa jo je znani kancerolog prof. Leon Schwartzberg. Za vstop v parlament naj bi ta skupina dobila najmanj pet odstotkov glasov. Ali jim je to uspelo ali ne našemu časniku zaenkrat ni znano.

BEOGRAD — Srbski časnik Politika je pred kratkim pisal: "Boj se zvitih Slovencev, četudi prinašajo darove". Namreč Srbi se bojijo nove tehnološke kolonizacije Slovenije nad Srbijo. Trenutno so razlog za to Iskrini električni števci, ki so se pojavili v različnih krajih Srbije in jih porabniki na veliko kupujejo. Politika pa je zapisala, da Slovenci števce sicer ponujajo kot človekoljubno pomoč, vendar pa da je očitno, da skuša Ljubljana srbsko gospodarstvo pokončati s temi potezami. Slovenci enostavno želijo ponovno zavladati na jugoslovanskem trgu, menijo nekateri Srbi.

TISK

ucil ju z
zelo dobro, v
čeprav ihče ne uči slovensči
om. "PC nad ar stranj učil ju z
imnazije nač učil ju z
ljubljanci, pr učil ju z
iski, skakšen mehki, učil ju z
zemski in učil ju z
slovenska učil ju z
terim drin učil ju z
veral, učil ju z
TISK

SLOVENEC

Lojze Peterle, slovenski zunanjji minister je v aktualnih pogovorih v *Slovencu* povedal, da se še marsikdo v Sloveniji ne zaveda izbojevanje državnosti. Proslave so po njegovem mnenju političen izraz tega. Proslavo lanskoletne obletnice plebiscita je celo zapustil, ker v njej ni bilo nič prazničnega, ampak celo cinizma..."Imamo kaj praznovati", je dejal Peterle "Zal mi je, da tudi letošnje proslavljanje dneva državnosti ne bo potekalo brez senc, saj bodo v Ljubljani kar tri različne proslave. Ta praznik bi moral pozicija in opozicija praznovati skupaj. Če smo bili enotni v boju, bi lahko bili enotni tudi v praznovanju", je še dejal. Povedal je, da stranka Krščanskih demokratov po njegovem ni v krizi ampak ima pač svojo notranjo dinamiko in razlike. Kar se tiče kritik zaradi njegovih potovanj je dejal: "Navajen sem, da se začne name in nad moj resor zlivati gnojica, čim odnesem pete. Komično je, da se mora minister zagovarjati, ker potuje. Slovenska zunanjja politika je doslej dosegla vse kar si je želeta..."

DELO

Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek je brez izrednih volitev zamenjal že tretjino vlade RS, piše Vladimir Vodušek v Delu. Po odhodu socialdemokratov iz koalicije še ni bilo mogoče zagotoviti njene stabilnosti in porušenega notranjega ravnovesja. Odstop pravosodnega ministra Miha Kozinca je prekrižal načrte dr. Drnovške, da bi zamenjal ministra za gospodarske dejavnosti dr. Maksa Tajnikarja in dr. Davorina Kračuna.... Iz krščanske demokracije pa so prišla prva znamenja, da sedanja naveza Peterle-Stanič (tajnik Krščanskih demokratov, ki je pred kratkim odstopil in se potem ponovno vrnil na to dolžnost) ne bo zdražala jesenskega kongresa, če se pogovori o dvojni koaliciji ne bodo nadaljevali. Koalicija Janeza Janše in Marjana Podobnika namreč po zadnjih podatkih javnega mnjenja pridobiva veliko novih simpatizerjev. Liberalni demokrati pa bi se utegnili razdeliti na dva dela.

DELO

je pred dnevi objavilo odprto pismo Janeza Janše predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku, v katerem mu očita, da je postavljal za vodjo poslovno razvojnega sveta njegove Liberalno demokratske stranke Petra Rigla, ki naj bi bil sodelavec srbskega poslovneža Borisa Vukobrata, znanega po tem, da želi ustanoviti drugo Jugoslavijo. Najprej naj bi se nameč podjetja nekdajih jugoslovanskih republik gospodarsko povezala in integrirala, temu pa bi sledilo še politično povezovanje in v tretji fazi nova skupna država. Drnovšku je tudi očital privilegije, ki jih imajo nekateri državljanji bivše Jugoslavije v Sloveniji in nimajo slovenskega državljanstva, saj se lahko brez statusa tujca prosti gibljejo po Sloveniji in celo zganjajo vsakovrstni kriminal. Očital mu je tudi visoke pokojnine bivših oficirjev JLA. Ti po njegovem mnenju posedujejo več kot 10.000 kosovorožja, skupaj s tistimi pripadniki slovenske UDBE, ki so aktivno nasprotovali slovenski osamosvojitvi. Janša dalje očita, da v kadrovski sestavi slovenskih diplomatskih predstavnosti prevladajo bivši jugoslovanski ambasadorji in uradniki v nekdanjem zveznem (Jugo) sekretariatu za zunanje zadeve.

REPUBLIKA

Dr. Janez Drnovšek je Janši odgovoril z odprtим pismom pod naslovom "Blodne domislice o novi Jugoslaviji", in obsodil Janšo da z ježo na aferah vodi Slovenijo v bližnjo soseščino Miloševičeve Jugoslavije. Janšev odgovor prihodnjic.

IZ SLOVENSKE SKUPNOSTI

ZIMSKI FESTIVAL V FERNY CREEKU PREDSTAVITEV SLOVENIJE

Melbourne, sobota, 18. junij 1994

Foto: Matija Cestnik

Melbournski Slovenci smo se odzvali vabilu na udeležbo v *Zimskem festivalu v Ferny Creeku* (v bližini Olinde na Dandenong Mountains). Na festivalu smo predstavili Slovenijo. Organizatorji so pohvalili odlično stojnico, kjer so si obiskovalci lahko ogledali slovenske knjige, gospodarsko in turistično literaturo in se okreplčali z okusno pripravljenimi dobrotami naše kuhinje. Popoldan je prisotne navdušil slovenski trio: Kristina Cestnik, Lenti Lenko in Branko Kojc, ki je z glasbo in narodnimi nošami vzbujali posebno pozornost. Koordinator tega festivala g. Neil Adams se je zahvalil slovenski skupnosti za sodelovanje in nas kar takoj povabil na sodelovanje na drugem festivalu leta 1995. Naše pridne kuharice so pripravile dobre jedi: ni jih bilo čez našo kranjsko in kislim zeljem, ali pa koščkom potice ob kavi ali čaju. Tudi spominčki in knjige so privabili mnoge. Slovenski narodni svet Viktorije je zagotovil finančno plat. Dobro organizirana pomoč slovenske skupnosti v Melbournu je bila, kljub slabemu vremenu, tudi finančno zadovoljiva. Čisti zasluge bo šel za nabavo ustreznih brezžičnih mikrofonov za potrebe kulturnih predstav melbournških Slovencev. Hvala vsem: Slavku in Mimi Blatniku, Tilki in Valentnu Lenku, Jožetu in Elizabeti Plevnik, Katarini Perkovič, Angelci in Hugo Povhu, Anici Vrisk in Magdaleni in Tonetu Tomšiču, seveda pa tudi vsem nastopajočim in obiskovalcem. Hvala novemu predsedniku Slovenskega narodnega sveta Viktorije Štefanu Merzelu za pomoč in seveda Vinku Rizmalu, ki je slovensko prisotnost na festivalu koordiniral.

Elica Rizmal

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošti poslajte na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlaništvo je odprtje vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzularni referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZEELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hutt, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

PROSLAVITEV DNEVA SLOVENSKE DRŽAVE SLOVENSKI NARODNI SVET VIKTORIJE

Melbourne, 25. junija 1994

Slovesnost v Verskem in kulturnem središču se je pričela z mašo, nadaljevala pa s petjem slovenske himne (glasbena spremljava Lenti Lenko) in z dvigom zastave. Kot častni gost je spregovoril Aljaž Gosnar, odpravnik poslov v slovenskem veleposlaništvu v Canberri, za njim pa še Stanko Prosenak, Elica Rizmal je brala Snojeve citate in predstavila pesem "O domovina" iz nove pesniške zbirke Toneta Kuntnerja. Prebrali so tudi sporočilo novega predsednika SNS Štefana Merzela, ki se trenutno nahaja v Sloveniji. Ob največjem slovenskem prazniku pa je bila preko državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Venclja poslana še čestitka slovenski vlad. V dvorani pod cerkvijo se je slavje nadaljevalo z malo pojedino - posebej z dobrim pecivom pridnih gospodinj, med katerimi je treba posebej izdvojiti na daleč znane dobre krofe Angele Povh.

DAN SLOVENSKE DRŽAVNOSTI PROSLAVILI TUDI V GEELONGU

Geelong, 25. junij 1994

Razen Slovenskega narodnega sveta Viktorije so dan slovenske državnosti v Viktoriji proslavili še v Geelongu. Mladina Slovenskega društva Ivan Cankar je pripravila posebno zanimiv kulturni program, ki je bil prava osvežitev, saj je potekal na nekak, lahko bi rekli "bolj sodoben" način. Del denarja, ki so ga ta večer zaslužili, bo šel za potovanje na Mladinski koncert v Adelaide. Lepo je, da imajo pri tem društvu naraščaj, ki se zaveda tudi pomembnosti in veličine slovenske države. Good on You - the Slovenian Youth of Geelong! bi rekli po avstralsko.

JOŽICA PADDLE LEDINEK V EVROPI

Naša priljubljena melbournška Slovenka, strokovnjakinja za umetno kultiviranje človeške kože, je odpotovala z družino v Pariz, kjer se je 27. junija udeležila kongresa, na katerem so se zbrali strokovnjaki za opeklne iz vsega sveta. Upamo, da bo Jožica po tej izmenjavi izkušenj še učinkoviteje pomagala bolnikom z opeklinami v Avstraliji. Po Parizu se bo družina Paddle odpravila v Slovenijo in v Maribor obiskala svojce, med njimi Jožicinega brata, znanega slovenskega podjetnika Pavla Ledineka. Šrečno vrnitev družine Paddle bomo v Melbournu pričakali z velikim veseljem.

POSMRTNI MAGISTERIJ ZA IRENO BIRSA

Melbourne, 19. junij 1994

Ob predstavitvi knjige pokojne Irene Birsa *SLOVENIANS IN AUSTRALIA* je izročil dr. Keith Simkin, profesor z La Trobe University Melbourne posmrtni "masters degree" namenjen Ireni, njenim staršem, Marici in Alojzu Birsu. Na svečani predstavitev, ki je bila v Verskem in kulturnem središču Kew je, prevod govora Keitha Simkina brala Draga Gelt. Uvod v predstavitev je imel pater Valentin Bazilij, ki je posebej poudaril, da je ponosen, ker so Irenini starši izbrali prav prostore veskega središča za tako pomemben dogodek. Ana Birsa, Irenina nečakinja je prebrala odlomek iz knjige, program pa sta z glasbo in petjem popestrila Kristina Cestnik in Lenti Lenko.

Starši Irene Birsa sprejeli posmrtni magisterij, izročil dr. Keith Simkin

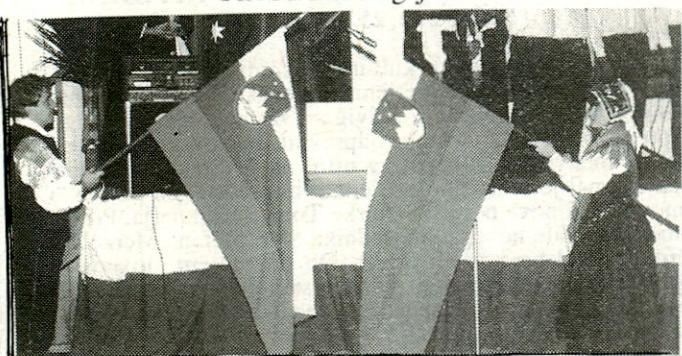
Draga Gelt bere prevod govora dr. Simkina

PROSLAVA DNEVA DRŽAVNOSTI RS

SLOVENSKI NARODNI SVET NSW

Sydney, 25. junij 1994

Piše Martha Magajna

Andrej Konda in Natalie Spicer razvijata slovenski razstavi

CVETKO FALEŽ V IMENU AVSTRALSKIH SLOVENCEV...???

**ODPRTO PISMO
SLOVENIJI
VODSTVU SVETOVNEGA SLOVENSKEGA
KONGRESA
DVANAJSTIM KONFERENCAM PO SVETU
ORGANIZACIJI "SLOVENIJA V SVETU"
AVSTRALSKI SLOVENSKI SKUPNOSTI**

Piše Stanka Gregorič

Po drugem zasedanju SSK, ki je bilo 23. junija 1994 na Dunaju, je prišla v Avstralijo sledenča vest: "G. Cvetko Falež je bil na Dunaju sprejet kot izvoljeni delegat Avstralske slovenske konference (ASK), imel je s seboj pismo g. Jožeta Senčarja, (op. predsednika ASK), ki ga je pooblastil. Zasedanje mu je dalo dva glasova, enega za g. Faleža, drugega za g. Senčarja. G. Falež je krivil Slovensko konferenco za pomanjanje stikov, nepošiljanje gradiva, neobveščanje..."

Kot ena izmed dveh idejnih ustanoviteljev Avstralske slovenske konference (ASK) in njenih regionalnih Slovenskih narodnih svetov (SNS) v Melbournu, Sydneju, Canberri, Brisbanu in Adelaidi ter kot bivša organizacijska tajnica ASK, ki je nosila na svojih ravnem velik del bremena in dela za omenjene organizacije, moram resnici na ljubo povedati sledenča:

ASK ni aktivna že več kot 20 mesecev. Njeno vodstvo (ki sicer tako in tako ne deluje) je nelegitimno! Zakaj - to je že druga tema. Tudi tako imenovani predsednik v tem obdobju ni pokazal ne volje, ne interesa za neno oživitev ali kako tako delo! Zato je naravnost neverjetna in nezaslišana vest, da se je g. Falež pojaval na SSK kot izvoljeni delegat ASK - a da člani SNS-jev v Avstraliji o tem ničesar ne vedo! Tudi dva glasa, ki sta bila uveljavljena na SSK (Faležev in predsednika ASK) sta s tem neveljavna. SSK ima častno razsodišče in prosim, da o tem razpravlja.

PA TO ŠE NI VSE...

Dnevnik Slovenec, 20. junij 1994 prinaša na prvi strani poročilo (in fotografijo) s prvega tabora Slovencev po svetu, ki ga je organizirala nova organizacija za izseljence v Ljubljani *Slovenija v svetu* in med drugim piše:

"Navzoče so pozdravili predstavniki glavnih krovnih organizacij Slovencev po svetu, predstavili so slovenstvo v njihovi sredini in navedli številne predloge, predvsem pa težave, s katerimi se še vedno srečujejo naši rojaki v tujini..."

Ameriški slovenski svet je predstavljal dr. Jože Bernik, Kanadsko slovenski svet dr. Peter Urbanc itd. ...Avstralsko-slovenski svet pa Cvetko Falež..."

Cvetka Faleža bi rada vprašala kateri "krovno organizacijo" je tam predstavljal in kateri "Avstralski-slovenski svet"? Avstralske Slovence pa sprašujem ali oni vedo kaj o tem?

NAPADI NA SLOVENSKO IZSELJENSKO MATICO...

Izgleda, da je bila to glavna naloga Cvetka Faleža na obeh srečanjih! Kar pa je še najbolj žalostno je dejstvo, da je g. Falež eden od podpredsednikov Matice. G. Falež ima popolno pravico misliti, čutiti in govoriti v svojem imenu kar hoče, povsem nedopustno pa je, da to počne V IMENU AVSTRALSKE SKUPNOSTI. Zakaj? V pojasilu se ne nameravam spuščati v Matičin "prav-neprav", tudi ne v potrebo po novi (ali ne) reorganizaciji Matice. Za nas izseljence je nujno, da takša ustanava obstaja!

Številni posamezniki, slovenska društva, ustanove, radijske oddaje, literarna združenja itd. v Avstraliji in po svetu so Matici nadvse hvaležna za vse tisto kar je dobrega za njih naredila. Naj naštejem samo nekaj avstralskih: Slovenian Teacher's Association of Victoria, SALUK, gimnazija Bankstown v Sydneju, kjer se poučuje slovenščina. Združenje prijateljev slovenske besede Viktonija, državna radijska postaja SBS, večina slovenskih društev in organizacij itd. itd.

In ne nazadnje naj spomnim g. Faleža na dejstvo, da ima Rodna gruda v Avstraliji 800 naročnikov. Ali ima on polovico od tega svojih privržencev? G. Falež mora biti jasno, da so med nami Slovenci, ki jim ni mar niti za politične, niti za udovske, niti za strankarske zdrahe v Sloveniji - hočejo imeti mir, biti Slovenci tako ali drugače, kar je njihova pravica, ali pa v tujini izvrševati svoje kulturno poslanstvo.

G. Falež, do nas prihajojo vesti (tudi od nekaterih novinarjev češ, da si avstralski Slovenci s takim početjem zapiramo vrata v domovino), da nas torej na obeh srečanjih niste ravno dostenjno predstavili. Ce je Matica nekoč razdvajala Slovence po svetu, potem ste tudi Vi osebno razdvajali avstralske Slovence s svojo dolgoletno bolestno obsedenostjo proti Matici. V bodoče, prosim, nastopajte v svojem lastnem imenu in ne v imenu vseh nas, kolikor nas že je v Avstraliji: 15, 20, ali 30 tisoč! In prosim Vas še, ne uporabljajte Svetovni Kongres, Avstralsko konferenco in Narodne svete kot orodje - politično motiko - s katero boste tolkli po glavi tiste, ki Vam ne pašejo! Zaradi Vas in zaradi tistih redkih, ki Vas podpirajo, pa se bo žal članstvo v Narodnih svetih še bolj osulo kot do sedaj - med odhajajočimi bom tudi sama!

Mala folklorna skupina Slovenskega društva Sydney

OBJAVA

Spoštovane Slovenke, dragi Slovenci!

Prosim, da moje ime ne povezujete več s Svetovnim slovenskim kongresom, Avstralsko slovensko konferenco in njenimi Slovenskimi narodnimi svetimi. Opravičujem se vsem tistim, ki so in delajo za te organizacije prav tako s srcem kot sem delala jaz, vendar predvsem zaradi zadeve omenjene v mojem odprttem pismu, osebno ne morem več naprej. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so me pri širiletnem, ne tako lahkom delu, podpirali. Tistim, ki ostajajo obilo sreče!

Stanka Gregorič, Melbourne

SLOVENCI SMO ZA POLITIKO NEZRELI

SLOVENEC, 7. maj 1994
Pogovor pripravila Slavica Borka-Kucler

Se vam ne zdi, da še na nekaj pozabljamo: če bi se ljubljansko cerkveno vodstvo načelno opredelilo zoper okupatorja, bi imeli komunisti zelo močnega sogovornika...

Tako je. In mi bi lahko ob koncu vojne udarili po mizi! Tako pa gre v tem koščku naše zgodovine za mučne stvari. Prisega okupatorju je bila, pa konec, pa tudi, če je bila navidezna. Taka je po katoliški moralki sploh prepovedana. Katoliki ne smemo "navidezno" prisegati. To je zloraba prisegi. Prisega je ali iskrena ali pa je ni. Lažne prisegi po katoliški moralki ni mogoče zagovarjati. V Ljubljani pa je bilo to nekaj samoumevnega. Kdor je mislil drugače, je že veljal za komunista.

Da ne bova ostala v preteklosti! Kako si razlagate to, da je klub osamosvojiti leta 1991, ki bi morala na nas kot narod vplivati zelo stimulativno, nekateri kazalci narodovega zdravja (n.pr. prirastek, samomori, prometne nesreče s smrtnim izidom, alkoholizem, mamila, nasilna dejanja...) kažejo prav zaskrbljujoče stanje.

Glejte! Na eni strani je to splošen pojav. To ni naša posebnost. Na Zahodu je čedalje več samomorov, čedalje več zločinov. Zahod se spreminja v razbojniško jamo in del te same smo mi. V tem ni Slovenija nič posebnega.

Zdaj pa o tem, da nas osamosvojitev ni moralno dvignila. Je tudi nemogoče, da bi nas, ker je šel naš narod v osamosvojitev (kot sem že rekel) z opranimi možgani. Komunisti so našemu ljudstvu prali možgane več kot 40 let in to zelo uspešno. Naše ljudstvo politično ni zrelo. To se kaže tudi v tem, da lezemo nazaj v zgodovino, namesto da bi bili usmerjeni v prihodnost... Starega se ne da obnavljati. Te pameti naši politiki nimajo. Stare ustanove so iztrošene; sicer nekako živijo, vendar brez prave življenske sile.

Naši ljudje misijo, da je ohranjanje in obnavljanje starih stvari znak uspešnosti. Iz zgodovine bi se lahko naučili, da se starega ne obnavlja, zlasti v politiki ne. In še to vam povem: v politiki nenehno ugotavljamo, da v vojni nikoli ne znaga tisti, ki je vojno začel, ampak vedno nasprotna stran, ki je v začetku v opoziciji. Tudi če se ohrami kontinuiteta, niso za krmilom isti ljudje kot v začetku, ampak popolnoma drugi. S tem zakonom, ki vlada v politiki, so naši predvojni klerikalci premalo računalni. Prepričani so bili, da bodo vodilna politična stranka tudi po vojni.

Pa so komunisti zasukali dogodke sebi v prid. Odločili so se, da bodo zdaj oni na vrsti - in je bilo tako. Že tedaj je bilo pri nas premalo politične zrelosti.

Ta trditev verjetno velja za obc strani!?

Trditev velja za našo politiko nasploh. Komunisti so sicer zelo spretni politiki, zlasti, ker jih ne ovira nobena božja zapoved. Nas pa le nekoliko ovira, čeprav jih kdaj tudi krepko pohodimo (o tem sem malo prej govoril). Ampak v glavnem le nekje čutimo, da nas zapovedi vežejo, zato krščanski politiki le ne naredijo tistega, kar bi komunisti brez težav storili, ker nimajo zavor. Lahko naredijo, kar hočejo.

Pa ni to le na zunaj uspešna politika? Kaj ni določal strah (tudi) politike komunistov, ko so hoteli izbrisati velik del narodove zgodovine (kot da se je ta začela na Cebinah!)? Kaj ne delajo levi in desni na Slovenskem iste napake, namreč, da hočejo izbrisati, prezreti ali preskočiti del lastne preteklosti?

Ne, ne, isti pa niso. Tisti na desni hočejo zgodovino obnavljati. Obnavljajo Slovence, obnavljajo ne vem kaj vse! Oni nočejo zanikati zgodovine, to dela samo komunisti. Zanje se je zgodovina začela tisti hip, ko so prišli na oblast, medtem, ko za desne to ne drži. Desni še preveč visijo na obnavljaju zgodovine. Preveč! Tega dvojega ne smete izenačevati.

V Mariboru hočejo obnoviti Dom in svet. Gospod Janežič ga obnavlja v obliki zbornika, pa po mojem mnenju ne bo šlo.

Slovenska matica in Mohorjeva družba vztrajata, vendar z veliko težavo. Ni lahko delo obnavljati zgodovino.

Mislite, da se pod bremenom zgodovine ne da vdihniti svežega zraka?

Seveda se ne da. Dajati, kot je rečeno v evangeliu, novo vino v stare mehove, je kočljivo opravilo. Te stare organizacije, društva, časopisi - to so stari mehovi. Ne vem, ali jim je mogoče vdihniti novo vsebino. Vidite, zato Nova revija lahko uspeva, ker je nič starega ne obremenjuje. To je revolucionarna revija!

Ce se vrneva h kazalcem narodovega zdravja! Premajhna nataliteta, samomori, zasvojenost... je vse to neizbežno?

Poslušajte, saj to niso naše posebnosti. To so slabosti sodobne družbe. Hudo je le to, da je za majhen narod vse to veliko bolj nevarno. Lahko postane celo usodno; kar je v velikem narodu le negativen pojav, je v majhnem narodu lahko že genocid. pride lahko do samomora majhnega naroda.

Ce bo pri nas npr. nataliteta še naprej upadala, bomo polagoma dosegli ničlo.

Pa ta ničla ni nujno matematična ničla.

Dovolj je, da zdrknemo na raven, ki ne bo več zadoščala za preživetje naroda.

Poleg strankarskih strasti ste na začetku pogovora mimogrede omenili zasvojenost s spolnostjo. Kako brez pozitivnega ovrednotenja splonosti ohraniti veselje do rojevanja?

Rojevanje ni neposreden sad spolnih strasti. Ž zasvojenostjo sem bolj mislil na sodobni panseksualizem. Nataliteta pa nima s panseksualizmom nič skupnega. Naše kmečke družine so imele nekdaj tudi po več kot deset otrok, pa seksualizem sploh ni bil v ospredju.

Oroke so rojevali v skladu z zakonskimi dolžnostmi, ne pa po seksualni potrebi. Sledenje seksualnim potrebam je šlo v povsem drugo smer - v življenje brez obveznosti, brez otrok. Seksualnost postaja sama sebi namen.

Če imaš družino, moraš imeti vsaj 2,8 otroka, da ohranjaš natalitet na isti ravni. Torej družina šele s tretjim otrokom nekako zajameč zdravo obnavljanje naroda. Kdor ima manj otrok kot tri, torej ni zadostil biloški komponenti narodovih potreb.

/Intervju skrajšan/

***

DA BI NE BILI VEČ SPRTI

SLOVENEC, 4. junij 1994
Dr. Anton Trstenjak o svojem intervjuju in o spravi /kratek povzetek njegovih misli/

To željo sem že večkrat zapisal (v knjigi *Misli o slovenskem človeku in O slovenski duši*, v Celju in v Celovcu). V Slovencu sem jo samo ponovil. Toda glej šmenta! Prav nasprotno sem dosegl! Če bi samo slutil, da bi moje besede izvrale celo ploho očitkov, podtikan in žaljivk, ne bi dovolil niti besede zapisati. Tako pa bi najraje svoj intervju preklical. Vendar pa mi odlični teologi in bralci, ki mi čestitajo in se zahvaljujejo za pogovor (med njimi ni nobenega komunista!), to odločno odsvetujejo, češ, povedali ste nekaj tehtnih (ne "izkriviljenih") resnic, ki jih doslej še nihče ni objavil: te pa morajo iti v zgodovino.

češ, povedali ste nekaj tehtnih (ne "izkriviljenih") resnic, ki jih doslej še nihče ni objavil: te pa morajo iti v zgodovino

Pač pa odločno odklanjam očitke, češ, zakaj nisem obširnejše omenjal komunističnih zločinov in natančneje razložil, kako je nastala državlja Slovence! Saj vendar moj namen ni bil podajati zaokroženo zgodovino okupacijskih časov, niti nisem imel priložnost, da bi o tem govoril.... Prav tako odločno odklanjam, da zagovarjam komunistične zločine; le od kod ta bajka? Omenjam pa vendarle enega, ki ga časnikarka, žal ni dovolj jasno podala. Komunisti so takoj po vojni ponoreli tudi na Štajerskem in začeli zapirati ljudi vseprek...

... Opozarjam sam, da je sprava možna samo v popuščanju, odpuščanju, ko vsaka stran začenja zapuščati svoje stališče in se začenja bližati nasprotniku. Sprava je bližanje, ta pa temelji na odpuščanju; to spet le na priznavanju lastnih napak, če je potreben tudi zločinov. To je za večino neprestopna gora. Ivan Maček-Matija je priznaval samo "napake" (kakor da je šlo za šolsko nalogo) ali se "nič spominjal"; svojemu sosedu pa je zaupal: "Veliko sem jih pobil; žal mi je samo, da jih nisem še več". Je pa le priznanje...

... Biti sredinec v politiki, se pravi, delati za zbliževanje in spravo med dvema skrajnostma, da dosežemo modus vivendi, možno sožitje, ne da bi si drug drugemu spraskali oči, marveč da jih, kakor apostol Pavel pravi, drug drugemu darujemo. Končam: upam, da bomo Slovenci to vendarle kdaj dosegli, in da je samo majhna peščica nestrenih skrajnežev, ki se iz spravne sredine norčejo. Konec

STAROST

SIMPOZIJ

"VARNA IN OSMIŠLJENA STAROST Postojna 1. julij 1994"

V okviru spremjevalnih prireditev Srečanje v moji deželi, ki ga vsako leto pripravlja Slovenska izseljenska matica (SIM), se je odvijal v Postojni 1. julija tudi simpozij Varna in osmišljena starost. V odboru za pripravo simpozija sta bili med drugimi tudi dr. Irene Mislej, predsednica Svetovnega slovenskega kongresa Konference za Slovenijo in Helena Drnovšek, samostojna svetovalka pri SIM.

Za simpozij so pripravili krajše referate dr. Stanislav Frank in pater Janez Tretjak iz Adelaide ter Helena Leber iz Melbourns. Povzemamo dele Heleninega referata.

PODOBA SLOVENSKE JESENI POD JUŽNIM KRIŽEM

V referatu Helena Leber razmišlja o družini, o starostnikih - izseljencih in njihovi problematiki.

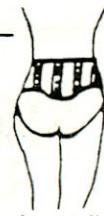
Na koncu, po posvetovanju s posamezniki in vodstvi slovenskih ustanov, sporoča simpoziju sledeče:

V Avstraliji živeči izseljeni slovenskega porekla, ki so tukaj dočakali upokojitev ne nameravajo zapustiti dežele, kjer so preživel večji del svojega življenja. Tukaj so pognale njihove korenine in kljub temu, da jim je Slovenija pri srcu, jim je vsakdanost in način oskrbe poznan in zagotovljen. Zavedajo se, da jih je dolgoletno izseljeništvo odtujilo od rodne zemlje in ko bo prišel čas, bodo počivali v senci evkaliptov (tako kot že pokojni) in ne pod domačo lipo. Vračali se bodo le kot lastovice, samo občasno...

Želeti bi, da se uredijo sledeče zadeve:

- prenosi pokojnin; zdravstvene usluge; predvsem državljanske pravice vseh Slovencev, neglede na to ali so živelii izven meja bivše Jugoslavije; upokojenci slovenskega porekla, na začasnem bivanju v Sloveniji, naj bi bili deležni istih privilegij kot ostali; upokojenske družine v različnih krajih Slovenije naj bi za izredne prilike povabile po svetu živeče slovenske upokojence; izseljenici, ki se sicer vračajo v Slovenijo, se naselijo v rojstnem kraju, zato bi bili predlagani domovi oziroma naselja nepraktični; primernejši bi bili počitniški domovi, kjer bi začasni povratniki našli nekaj domačnosti, ki jim jih rojstna hiša morda ne nudi več.

ZDRAVJE

MAGNETNA TERAPIJA

Skoraj 90 odstotkov ljudi, starih več kot 40 let, ima težave z degenerativnim revmatizmom. Gre za obrabo hrustanca, ki se v starosti tanja in tako nastanejo bolečine, ki nam grenijo življenje. Navadno nas pri artritičnih boleznih zdravijo z antirevmatiki in ta zdravila so zelo močna in povzročajo stranske učinke. Te bolečine lahko precej omilimo z magnetno terapijo, ki se sestoji od ploščic vstavljenih oziroma všitih v pene ali razne pasove. Te ploščice namreč dvignejo temperaturo kože za 4 stopinje Celzija.

Magnetna terapija se vse bolj uveljavlja tudi v Sloveniji in seveda pri nas v Avstraliji. To naravno zdravljenje je sicer znano že 2.000 let in je neškodljivo, ne priporoča pa se edino ljudem s srčnim spodbujevalcem, nosečnicam in tistim, ki imajo težave s strjevanjem krvi.

Izdelki z magnetki imajo različne oblike (blazina, križni pas, ramenski obroč, kolenčnik, rokavice, komolčnik, zapestje, itd.) Bolnik jih mora nositi vsaj 6 do 8 ur med dejavnostjo telesa.

V Melbournu se dobijo omenjeni izdelki pri **SIMPLY MAGNETICS**, na 743 Centre Road, East Bentleigh, VIC 3165, telefon: (03) 579 1528.

ZA MLADE

ALI SONCE VPLIVA NA INTELIGENCO?

Sonce pospešuje intelektualno aktivnost pri človeku. Skupina ameriških znanstvenikov je s poskusi na skupini prostovoljev - študentov - ugotovila, da so študentje, ki so se pred zahtevnimi intelektualnimi preizkušnjami obilno izpostavljali sončnim žarkom, veliko hitreje, učinkoviteje in spremnejše reševali zastavljene miselne probleme. Skupina, ki se je na izpite pripravljala izključno v senci, pa je bila bolj pasivna in nedinamična, s tem pa tudi počasnejša. Sončni žarki (toplota v svetloba) pospešujejo presnovo in cirkulacijo ter s tem oskrbo krvi in možganov s kisikom. Obenem pa UV žarki pripomorejo k stabilizaciji centralnega živčnega sistema, ki omogoča še dodatno krepitev intelektualne aktivnosti.

The advertisement features several illustrations of Gorenje domestic appliances: a tall refrigerator with its door open, showing shelves filled with food; a built-in oven and stovetop unit; a deep-freezer with its door open; a washing machine with its door open; and a smaller refrigerator with its door open. In the center, there is a block of text and the brand name.

One of the leaders in
refrigerators, freezers,
stoves, ovens,
washers & dryers.

gorenje pacific

Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

CONSULAR RECEPTION FOR THE SLOVENIAN NATIONAL DAY

SPEECH BY ALFRED BREŽNIK,
HONORARY CONSUL OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
Sydney, 24. June 1994

Mr. Stephen O'Doherty, M.P. representing the Premier of NSW the Hon. John Fahey; the Hon. Bryan Vaugh MLC, representing the leader of the Opposition, Mr. Bob Carr, MLA; the Hon. Leo McLeay, MP for Watson and the Chairman of the Australian/Slovenian Parliamentary Friendship Group; Mr. Warren Cahill, Usher of the Black Rod, representing the Hon. Max Willis, MLC, president of the Legislative Council; Colleagues of the Consular Corps, distinguished guests, welcome and thank you for joining us in celebration of Slovenia's National Day.

I am particularly pleased to have among us today, as a special guest, the Charge D'Affairs of the Slovenian Embassy in Canberra, Mr. Aljaz Gosnar. We also have the Honorary Consul of Slovenia in New Zealand, Mr. Dusan Lajovic and Miss Tina Omahen from our Embassy in Canberra.

In last year's rather lengthy speech on the same occasion, I promised that I would in future refrain from giving you further geography and history lessons on Slovenia. However, just in case some of you wish to refresh your memory on this subject, I have brought along some brochures and a Quick Reference Guide. On the 25th of June 1991, the Slovenian Parliament declared Slovenia's independence, after the passing of a referendum held six months earlier. The declaration of independence was a joyful and happy event. For some, including myself, the happiest day of their life. I was fortunate enough to witness this historic event in the Slovenian Parliament, as well as the public celebration on the following day at the square in front of the Parliament. Unfortunately, this joyful celebration was short lived. The Federal forces could not accept the people's democratic decision and quickly retaliated with a military response. The ten day war began. Surprised at the strong defence by the well prepared Slovenian territorial forces, combined with the help of all the citizens, the Federal forces realised that they could not maintain a fight against the will of the people and withdrew soon after.

Country after country recognised Slovenia's statehood; the European Union in January 1992 and finally the United Nations on 22nd May 1992.

Now, Slovenia is a member of most international bodies, including the council of Europe and NATO's Partnership for Peace. Slovenia has completed negotiations with GATT and hopes to complete negotiations for an associate membership of the European Union by the end of the year.

Slovenia can claim some remarkable economic achievements in this relatively short period as an independent nation. Reversing loss of her traditional southern markets due to the disintegration of Yugoslavia and the loss of all foreign reserves to Belgrade required lots of courage, the right political will and hard work. The first task was to further strengthen our traditional European business links with the likes of Austria, Germany, Hungary and France. Trade with these countries amounts to about 65% of Slovenia's exports. Recently Slovenia has signed a free trade agreement with the Czech Republic, Slovak Republic and Hungary, and negotiations are currently being held with Poland and likely establishment of a free trade zone within the so-called Visegrad group. The Slovenian Adriatic port Koper has become a major port for central European countries and is already the number one port for Austria.

The Slovenian currency "Tolar" has been convertible since independence. The inflation rate in 1993 was 22% and is expected to drop to 13% by the end of the year. Foreign reserves have reached US\$ 1.8 billion and almost cover Slovenia's debts. To everybody's surprise, GDP rose by 1% in 1993 and is expected to rise further in 1994. Slovenia has become the third most popular destination for foreign direct investment after Hungary and the Czech Republic, in the Central and Eastern European region.

From left: Lolita Žižek, Alfred Brežnik, Ivo Klopčič, president of the Slovenian Club TIVOLI - Newcastle

Slovenian artist/painter Stanislav Ropotec from Sydney, with Magda Smuk, wife of Jože Smuk, the president of SNS NSW

However, not everything is without concern. Privatisation has been rather slow, while the restructuring of industry and the economy as a whole has caused job losses and social upheaval. Unfortunately, unemployment in 1993 rose to 15.4%, representing a 16% increase over the previous year. However, job vacancies increased by 74% over the same period, which is encouraging.

Now, a few words about Australian-Slovenian relations in the past 12 months. The most important event was, no doubt, the visit in February of this year, by a 52 member trade delegation headed by the Deputy Prime Minister and Minister of the Economic Relations and Development, dr. Davorin Kracun and Slovenia's participation at the Sydney World Trade Fair '94. Some 32 Slovenian companies exhibited their products and a number of successful business contracts were signed. The Slovenian trade delegation also held business conferences in Melbourne and Auckland.

In conjunction with the State Chamber of Commerce, a very successful business seminar and business luncheon was organised. Both events were well attended. As a result of the successful business conference in Sydney, the State Chamber of Commerce is organising a trade delegation to visit Slovenia later this year. I am pleased to have such a strong presence from the State's Chamber here today.

It is also pleasing to see Australian companies investing in Slovenia. The latest being CCA with a \$15 million investment, Impact International P/L with an initial investment of \$2 million in the packaging industry and a W.A Business Group investing in multi-million free trade facilities in port Koper.

In the cultural and scientific field, co-operation between the two countries has also intensified. I am pleased to see here Professor Goesh, Head of School of Modern languages at Macquarie University, where Slovenian language is taught. Welcome also to professor John Hiller, Head of School of Computer Sciences at the University of NSW, which cooperates with Ljubljana University, through Dr. Tatjana Zrimec, currently here in Australia conducting research on brain imaging technology. We were also visited this year by the Slovenian Minister for Culture, Mr. Sergej Pelhan. Apart from opening an art exhibition in Adelaide he held discussions with the Sydney Opera House Trust, with a view to organising visits by Slovenian performers.

I am glad to announce that the Slovenian National Airline ADRIA has finally appointed Moray Travel Pty Ltd as their Australian agents. ADRIA flies into Ljubljana from all major European destinations; Vienna, Frankfurt, Zurich, Munich, Rome, Paris, London, Moscow. There are daily flights into Ljubljana also by Lufthansa, Swiss Air, Air France and others. Once you have browsed through the picturesque brochures on Slovenia, I am sure you will all want to make a stop over on your next trip to Europe. But please don't all rush at once! I don't want you to be disappointed as I understand that most hotels in Slovenia are booked to almost 100% capacity this year. So, book early and Bon Voyage! Thank you!

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
 Dining Settings   Bentwood Chairs
 Rocking Chairs   Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADRESS:

3 Dalmore Drive
 Scoresby VIC 3152
 Ph.: (03) 764 1900
 Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
 Blacktown NSW 2148
 Ph.: (02) 671 5999
 Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Humor, ki ga je za nas izrezal iz časopisov Karl Hren iz Sydneysa

Jaka: "Ali si imel včeraj kaj sreče na lov?"
 Miha: "Sedem rac sem ustrelil."

Jaka: "Ali so bile divje?"
 Miha: "Race ne, pač pa kmet, ker so bile njegove."

Metka nagaja in babica jo skuša z lepim poučiti.
 "Metkica, ubogaj, saj veš, da je Rdečo kapico požrl volk, ker ni ubogala svoje marmice."
 "In babico tudi!" se odreže mala Metka.

Profesor prebira jedilni list in naroči začudenemu natakarju — porcijo slovničnih napak.

"Oprostite," zajecla natakar, "tega pa pri nas nimamo."
 "Zakaj jih pa potem pišete na jedilni list?" zagodnja profesor.

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji:

Dušan Lajović, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič

Upravni odbor:

Dušan Lajović, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje,
 umetniška izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Victoria 3155

Telefon-fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden,
 Lojze Košorok, Martha Magajna, Vinko Rizmal

Računalniška osnova za prvo stran: Draga Gelt; Logo: Frances Gelt

Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila
 Veleposlaništva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike
 Slovenije - Sydney, Slovenec, Delo, Družina, Mladina, Naša Slovenija,
 Rodna gruda, revija Slovenija, Mladika, Slovenia Weekly, turistične
 brošure o Sloveniji, Radio SBS in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci

GODOVNIKI

Amalija

V S E N A J B O L J S E

Mohor

Bogdan

Učiteljica pojasnjuje otrokom, kaj je počitek in zakaj je tako potreben. Pa vpraša Markca: "Kaj dela tvoj očka, ko pride utrujen z dela domov?" Markec: "Najprej nadre mamu, nato pa še mene."

Neka pevka je s hreščecim glasom morila občinstvo v dvorani s pesmijo: "Da sem jaz ptičica..." Tedaj se je iz vrst poslušalcev zaslišal glas: "In da imam jaz puško..."

Naročam GLAS SLOVENIJE

Priložen ček za:
 letno naročnino \$ 50
 ali polletno \$ 30

NASLOV: GLAS SLOVENIJE
 2/15 Allandale rd.
 Boronia, VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država ..... Počna št. ....

Podpis ..... Datum .....

Tisk: Bounty Print, 65 Heatherdale Road, Ringwood, Vic. 3134